

Rocznik muzealny 18

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rocznik muzealny '18

Muzeum Historyczne w Lubinie

Spis treści

Wstęp

Tutaj, teraz... oraz plany działalności

- 10 Zabytkowe miejsca Muzeum Historycznego w Lubinie i Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”
- 14 Rewitalizacja parku Leśnego
- Plenerowe ekspozycje
- 16 Infopunkt – furtka do muzeum
- 18 Muzeum Historyczne w Lubinie – najlepsze na Dolnym Śląsku
- 20 Projekty współfinansowane przez
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
oraz Narodowe Centrum Kultury
- 22 Wielka Wojna
- 24 Stulecie? To widać!

Działalność edukacyjna i naukowa

- 28 Edukacja w muzeum
- 30 Muzealna wyobraźnia
- 32 77 historyków rozmawiało o gospodarce
- 34 Spotkania z historią regionalną
- 36 A jednak kolej!
- 38 Projekt Polska 1918-2018 – muzealne warsztaty plastyczne i lekcje historii
- 42 Uniwersytet Senioralny – rękodzieło artystyczne
- 44 Okazjonalne akcje warsztatowe
- 46 Muzeum i Wzgórze publikują...

Wystawiennictwo

- 52 Ratuszowe ekspozycje stałe
- 74 Działalność wystawiennicza Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”
- 86 Galeria Ratuszowa
- 90 Wystawy plenerowe

Wydarzenia i imprezy

- 98 Wielki debiut, czyli Noc Muzeów
- 102 I Lubiński Złot Samochodów Zabytkowych
- 108 Koncertowe letnie piątki
- 110 Dni Lubina – kolorowo, sportowo, muzycznie...
- 118 Tysiące miłośników kwiatów na lubińskich błoniach
- 120 Wielki Koncert Wolności

Wstep

Muzeum Historyczne w Lubinie powołane zostało do istnienia Uchwałą Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 31 maja 2016 jako samorządowa jednostka organizacyjna, funkcjonująca w ramach struktury Gminy Miejskiej Lubin. Siedzibą nowo powstałej placówki stała się kamienica przy ul. Mikołaja Pruzi 7 i 9, w której mieszczą się m.in. biura Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”. Placówka ta w istotny sposób wsparła proces tworzenia nowej lubińskiej instytucji kultury.

Ważnym etapem kreowania lubińskiego muzeum były prace związane z adaptacją budynku ratusza miejskiego na cele wystawiennicze. Gdy w październiku 2017 roku obiekt ten został formalnie przekazany przez Gminę Miejską Lubin pod administrację Muzeum Historycznego w Lubinie, rozpoczął się proces przystosowywania świeżo wyremontowanego lokum do celów muzeum. Ten wyjątkowo intensywny czas zakończony został 17 maja 2018 roku, kiedy nastąpiło oficjalne otwarcie muzeum. Tego dnia udostępniono do zwiedzania stałe wystawy mieszczące się na parterze oraz poddaszu ratusza. Tym samym status placówki zmienił się z „muzeum w organizacji” w pełnoprawną instytucję.

Dwa dni później organizacyjnym chrztem było włączenie się muzeum w ogólnoeuropejską akcję Nocy Muzeów. Wydarzenie odbywało się w budynku ratusza oraz na okalającym go rynku i, co warte podkreślenia, po wielokroć przerosło nasze oczekiwania, jeżeli chodzi o zainteresowanie odwiedzających nową placówką. Niewątpliwy sukces tego wydarzenia stał się jednocześnie jakościowym pułapem oraz odpowiedzią na potrzebę funkcjonowania w Lubinie muzeum, które oprócz działalności wystawienniczej podejmuje najróżniejsze wyzwania z zakresu popularyzacji historii oraz kultury.

RADA MUZEUM

25 kwietnia 2018 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Muzeum przy Muzeum Historycznym w Lubinie wówczas w organizacji, organu opiniotwórczego i doradczego dyrektora muzeum.

Członkowie Rady kadencji na lata 2017-2021 zostali powołani przez Radę Miejską w Lubinie Uchwałą nr XXXV/333/17 z dnia 19 grudnia 2017 roku, uchwaloną na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.) art. 11 ust. 1 i 4 w związku z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1996 roku o muzeach (Dz. U. z 2017 r. poz. 972 ze zm.) oraz § 9 ust. 2 Statutu Muzeum Historycznego w Lubinie (w organizacji) nadanego uchwałą nr XVIII/161/16 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie utworzenia miejskiej instytucji kultury pod nazwą Muzeum Historyczne w Lubinie i nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2016 r. poz. 2839), w następującym składzie:

Jan Ołdakowski – Dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego
prof. dr hab. Czesław Osękowski – pracownik Zakładu Historii Najnowszej Uniwersytetu Zielonogórskiego
dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk – wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej
Bogusława Potocka – Przewodnicząca Rady Miejskiej w Lubinie
Mirosław Przygoda – nauczyciel I Liceum Ogólnokształcące w Lubinie

Nadrzędnym celem obrad było przedstawienie – przez dyrektora muzeum Marka Zawadkę – planów merytorycznych oraz inwestycyjnych na najbliższe lata.

Posiedzenie zakończyło się podjęciem uchwały wysoko oceniającej przyszłe propozycje działalności muzeum, zwłaszcza merytorycznej. Rada wyraziła pozytywną opinię w sprawie planowanego połączenia Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” i Muzeum Historycznego w Lubinie.

**Tutaj, teraz...
oraz plany
działalności**

Zabytkowe miejsca Muzeum Historycznego w Lubinie i Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”

Muzeum Historyczne w Lubinie oraz Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” funkcjonują w miejscach o niebagatelnym znaczeniu historycznym dla regionu. Budowle, w których znajdują się siedziby instytucji oraz zarządzane przez nie obszary, są zabytkowymi obiektami wpisanymi do rejestru zabytków nieruchomych.

Muzeum Historyczne

(Ratusz, park Leśny)

Lubiński ratusz wzniesiony został w latach 1768-1769. Powstał w miejscu istniejącego już zespołu gotycko-renesansowych obiektów (gmach ratuszowy, budynek wagi miejskiej oraz wieża). Oddany do użytku w 1769 roku ratusz w zasadniczym kształcie przetrwał do czasów obecnych. Jest murowaną budowlą, wzniesioną na planie prostokąta. Z zewnątrz jego elewacje udekorowane są ryzalitami zakończonymi trójkątnymi przyczółkami. W południowym przyczółku znajduje się płaskorzeźbiony fronton przedstawiający oficjalny herb Lubina z lat 1820-1945. Budynek zakończony jest wysokim, czterospadowym dachem z lukarnami i czworoboczną wieżą zegarową z cebulastym hełmem. Po remoncie ukończonym w 2016 roku w ratuszu rezydują Prezydent Miasta Lubina i Rada Miejska oraz znajduje się oddział Muzeum Historycznego w Lubinie.

W 2018 roku lubińskie muzeum podjęło się zadania rewitalizacji parku Leśnego. Znajduje się on na południowych obrzeżach miasta, a jego powierzchnia wynosi ponad 27 hektarów. Na obszarze tym zachowały się murowane oraz ziemne budowle wchodzące w skład zabytkowej strzelnicy artyleryjskiej z 1933 roku.

Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”

(Galeria Zamkowa, dziedziniec zamkowy, XIX-wieczna kamienica)

Historia lubińskiego Wzgórza Zamkowego sięga czasów średniowiecza. Kaplica zamkowa oraz otaczający ją dziedziniec wraz z murami obronnymi powstały w pierwszej połowie XIV wieku i są jedynymi pozostałościami siedziby książąt piastowskich. Gotyckie mury kaplicy oraz dziedzińca, a przede wszystkim wspaniale zachowany rzeźbiony portal kaplicy są bezcennymi świadectwami średniowiecznej świetności Lubina. Zamek niestety nie przetrwał do dzisiejszych czasów. Jego dzieje były bardzo burzliwe – w wyniku działań wojennych wielokrotnie ulegał zniszczeniu. W latach 70. minionego wieku przeprowadzony został remont murów kaplicy zamkowej, która w obecnym kształcie jest jednonawową, orientowaną budowlą z trójbocznie zakończonym prezbiterium i kwadratową wieżyczką od zachodu. Po zakończeniu prac remontowych wewnątrz dawnej świątyni stało się galerią wystawienniczą.

Od 1990 roku budynkiem zarządza Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” i oprócz wystaw organizowane są tutaj kameralne imprezy kulturalne (koncerty, spotkania autorskie, konferencje, wykłady...).

Zabytkiem architektury jest również znajdująca się w sąsiedztwie Galerii Zamkowej kamienica pochodząca z XIX stulecia. Do lat 80. XX wieku funkcjonowała jako budynek mieszkalny. W 1989 roku, po gruntownym remoncie, stała się siedzibą Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”. Wznosi się na średniowiecznym ceglano-kamiennym murze, posiada trzy użytkowe kondygnacje oraz poddasze. W piwnicy znajdują się ceglane sklepienia łukowe, na pozostałych kondygnacjach drewniane stropy. Budynek zwieńczony jest dwuspadowym dachem.

Rewitalizacja parku Leśnego

Plenerowe ekspozycje

Park Leśny usytuowany jest w południowej części Lubina, przy osiedlu Przylesie. Wśród lubinian miejsce to jest określane jako „strzelnica”, z racji zachowanych w nim zabudowań strzelnicy artyleryjskiej. Powstała ona w okresie międzywojennym na potrzeby wojskowych ćwiczeń stacjonującej w mieście dywizji pancerno-motorowej (przed 1933 rokiem był to pułk kawalerii). Muzeum Historyczne w Lubinie w ubiegłym roku podjęło działania mające na celu rewitalizację oraz nadanie części tego obszaru charakteru otwartego – muzeum plenerowego. W wyniku naszych starań historyczna struktura parku, czyli ziemne oraz murowane budowle, wchodzące w skład kompleksu strzelnicy, w dniu 9 października 2018 roku wpisane zostały do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Działania prowadzone w parku związane z jego rewitalizacją to m.in. zabezpieczenie i udostępnienie do bezpiecznego zwiedzania zabytkowych obiektów o militarnym charakterze oraz stworzenie stałych ekspozycji historycznych. Wystawy, które powstaną w 2019 roku, opowiadać będą o Wielkiej Wojnie oraz obliczach okupacji sowieckiej od 1939 do 1993 roku.

Infopunkt – furtka do muzeum

Nieodzownym punktem odwiedzin Muzeum Historycznego w Lubinie jest wizyta w Infopunkcie. Znajduje się on od strony rynkowego placu, na parterze narożnego ryzalitu ratusza. Wyróżnia się dużymi oknami, zwieńczonymi pełnymi łukami. To w tym miejscu rozpoczyna się wędrówka po ekspozycjach Muzeum Historycznego w Lubinie zlokalizowanych w ratuszu miejskim. Goście przekraczający próg drzwi usytuowanych w jednej z tych szklanych powierzchni zapraszani są przez muzealnych przewodników do zapoznania się z ofertą wystaw i multimedialnych prezentacji znajdujących się w kolejnych pomieszczeniach. Infopunkt jest również miejscem, gdzie można odpocząć na wygodnych fotelach z kubkiem gorącej kawy lub herbaty i zapoznać się z codzienną prasą oraz specjalistycznymi czasopismami. Pełni także funkcję sklepu muzealnego. Zatem, jeżeli ktoś poszukuje oryginalnego upominku, jest to dla niego idealne miejsce. Oferta to przede wszystkim pamiątki nawiązujące do działalności instytucji: publikacje, okazjonalne koszulki, reprodukcje, plakaty, przypinki, smycze, torby, kubki, artykuły papiernicze z unikatowymi wzorami i nadrukami. Najmłodsi goście znajdą tutaj edukacyjne wydawnictwa oraz zabawki.

Muzeum Historyczne w Lubinie – najlepsze na Dolnym Śląsku

Niewątpliwy sukces lubińskiego muzeum to triumf w dwóch plebiscytach zorganizowanych w 2018 roku przez redakcję Radia Wrocław. Oba odbyły się w ramach cyklu TOP5, czyli głosowania za pośrednictwem internetu na pięć instytucji z określonej branży. Pierwszy z plebiscytów pn. TOP5 DOLNOŚLĄSKICH MUZEÓW to szranki o tytuł najlepszego muzeum na Dolnym Śląsku. Muzeum Historyczne w Lubinie stanęło do walki o zwycięstwo z Muzeum Bombek w Miliczu, Wrocławskim Muzeum Teatru, Wałbrzyskim Muzeum Porcelany oraz Muzeum Sentymentów w Kowarach. Głosowanie rozpoczęło się 28 lipca i trwało do 11 sierpnia, przebiegało w atmosferze wyjątkowo zaciętej rywalizacji. Ostatnie dwa dni były wyrównanym starciem o zwycięstwo pomiędzy lubińską placówką a Muzeum Sentymentów w Kowarach. Ostatecznie zwyciężyło Muzeum Historyczne w Lubinie, otrzymując 2513 głosów.

Kolejny sukces spotkał nas w plebiscycie pn. TOP TOPÓW ogłoszonym na początku września. Tym razem w konkursie Radia Wrocław spotkała się piątka zwycięzców plebiscytów z 2018 roku, która zdobyła największe poparcie internautów: Muzeum Historyczne w Lubinie, Chór Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu „Ars Cantandi”, legnickie morsy, zespół „Miners Wałbrzych” i Chór „Medici Cantantes”. Lubińskie muzeum uzyskało 705 głosów, wyprzedzając konkurenta z drugiego miejsca, czyli zespół „Miners Wałbrzych” aż o 432 głosy.

Projekty współfinansowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowe Centrum Kultury

„Laboratorium sztuki – otwarta przestrzeń działań manualnych”

„Laboratorium sztuki – otwarta przestrzeń działań manualnych” to wydarzenie skoncentrowane na działaniach warsztatowych, odbywających się w plenerze, prowadzonych przez doświadczonych artystów/twórców, którzy w swojej pracy łączą różnorodne dziedziny sztuki i techniki plastyczne. Założeniem projektu było pokazanie różnorodnych dziedzin z obszaru sztuk wizualnych tak, aby zaangażować odbiorcę do aktywnego uczestnictwa, poznawania i tworzenia sztuki. Czterodniowe wydarzenie kulturalne (26-29 września 2018 roku) odbywało się w dwóch miejscach: na lubińskim rynku oraz na terenie Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

Nowy sezon w Artpunkcie

Nowy sezon warsztatowy w Pracowni Działań Twórczych „Artpunkt” w roku szkolnym 2018/2019 rozszerzony został o warsztaty poświęcone sztuce fotografii oraz animacji poklatkowej. Było to wyzwanie twórcze dla małych i dużych uczestników oraz połączenie tradycyjnych technik plastycznych z nowymi mediami. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych edukatorów sztuk wizualnych. Tradycyjnie w Artpunkcie odbywały się też spotkania Uniwersytetu Senioralnego, podczas których uczestnicy w przyjaznej atmosferze poznawali różnorodne techniki rękodzielnicze. Zakup wyposażenia na potrzeby edukacji kulturalnej w Pracowni Działań Twórczych „Artpunkt” dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Projekt Polska 1918-2018. Moda i kino

Wystawa pod tytułem „Projekt Polska 1918-2018. Moda i kino” zrealizowana została w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Dotyczyła kina polskiego, mody i kostiumografii, ukazując historię ubioru. Składała się z dwóch części: opisowej, która w sposób ogólny przedstawiała historię mody na przestrzeni stu ostatnich lat, oraz kostiumograficznej, w której prezentowane były kostiumy z polskich filmów autorstwa znanych kostiumografów. Zwiedzający mogli zobaczyć stroje z takich filmów jak „Lalka”, „Sami swoi” czy „Czterej pancerni i pies”. Wszystkie filmowe ubrania wchodzące w skład wystawy pochodziły z kolekcji Centrum Technologii Audiowizualnych (CeTA) we Wrocławiu i są świadectwem historii wrocławskiej Wytwórni Filmów Fabularnych. Wystawa

miała charakter edukacyjny, jej celem było ukazanie zmian, jakie zachodziły w modzie i pokazanie piękna dyscypliny artystycznej, jaką jest kostiumografia. Wystawa dofinansowana została przez Narodowe Centrum Kultury.

Adaptacja terenu parku Leśnego na realizację projektu „Park Militarny w Lubinie”

W 2018 roku Muzeum Historyczne w Lubinie otrzymało dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Infrastruktura kultury. Prowadzona w ramach tego projektu rewitalizacja parku Leśnego ma na celu stworzenie muzealnych tras zwiedzania, które przybliżyć będą realia Wielkiej Wojny.

Wielka Wojna

Ekspozycja poświęcona Wielkiej Wojnie, wraz z towarzyszącym jej katalogiem, to nasza próba zwrócenia uwagi, jak znamienne było to wydarzenie w dziejach Polski, Europy oraz świata. Wielka Wojna 1914-1918 w Polsce to historia prawie nieznana. Nie mieliśmy swojego państwa, a ludność polska walczyła w kilku armiach – przeciwko sobie. Może i pamięć o nich potoczyłaby się inaczej, gdyby nie historiografia PRL-u, która mówiła o tym tylko, że skutkiem I wojny światowej była rewolucja październikowa, w efekcie której Polska uzyskała niepodległość. Zresztą w PRL-u nie chciano pamiętać II Rzeczypospolitej.

I wojna światowa w skutkach swoich przyniosła zmiany demograficzne i społeczne, przede wszystkim we Francji, Wielkiej Brytanii i Niemczech, a także we Włoszech. Jej zakończenie, a właściwie wyciszenie w 1918 r. w postaci traktatu wersalskiego stanowiło podstawy pod następną wojnę, która wybuchnie za 20 lat. Decydującą rolę w tym nowym konflikcie odegrała Rosja radziecka – państwo powstałe pod koniec Wielkiej Wojny, bazujące na nienawiści do tradycji, zasad i ludzi. Rosja radziecka była efektem działań wywiadu niemieckiego, przy braku konsekwencji innych państw osłabionych i zmęczonych wojną 1914-1918. Ale to już materiał na inną wystawę. Ekspozycję opowiadającą o dramacie I wojny światowej po raz pierwszy zaprezentujemy w maju 2019 roku w parku Leśnym i będzie ona pierwszym etapem tworzenia przez nas muzealnej opowieści o tamtych czasach.

WIELKA WOJNA

1914-1918

WIELKA WOJNA 1914-1918

Projekt Fundacji na rzecz Ochrony Wsielskiej Lublin

Muzeum Historyczne w Lublinie

LUBLIN I OKOLICE

Bitwa nad MARNĄ

5-12 września 1914

Siły francuskie i brytyjskie w bitwie nad Marną, 5-12 września 1914 roku.

Mapa bitwy nad Marną, 5-12 września 1914 roku.

Renault AG tank w bitwie nad Marną, 5-12 września 1914 roku.

Wynik bitwy nad Marną, 5-12 września 1914 roku.

Republika Francuska	Wielka Brytania	Cesarstwo Niemieckie
ok. 950 000 żołnierzy	ok. 100 000 żołnierzy	ok. 900 000 żołnierzy
general Joffre	general John French	general Helmuth von Moltke
straty: ok. 85 000 zabitych, ok. 170 000 rannych i zaginionych	straty: ok. 2000 zabitych, ok. 10 000 rannych i zaginionych	straty: ok. 70 000 zabitych, ok. 180 000 rannych i zaginionych

Wynik i następstwa: zwycięstwo Ententy i powstrzymanie niemieckiej natarcia na brzoń całego frontu. Bitwa nad Marną zaprzęła plan Schlieffena i 1905 roku, który zakładał szybkie pokonanie Francji i skupienie głównych sił niemieckich na froncie wschodnim.

WIELKA WOJNA 1914-1918

Projekt Fundacji na rzecz Ochrony Wsielskiej Lublin

Muzeum Historyczne w Lublinie

LUBLIN I OKOLICE

Bitwa o GALLIPOLI

18 marca 1915 – 9 stycznia 1916

Mapa bitwy o Gallipoli, 18 marca 1915 – 9 stycznia 1916 roku.

Statki wojenne w bitwie o Gallipoli, 18 marca 1915 roku.

Żołnierze w bitwie o Gallipoli, 18 marca 1915 roku.

Wynik i następstwa: niepowodzenie ofensywy Ententy i powstrzymanie niemieckiej natarcia na brzoń całego frontu. Bitwa nad Marną zaprzęła plan Schlieffena i 1905 roku, który zakładał szybkie pokonanie Francji i skupienie głównych sił niemieckich na froncie wschodnim.

Imperium Brytyjskie	Republika Francuska	Imperium Osmańskie
ok. 410 000 żołnierzy	ok. 80 000 żołnierzy	ok. 310 000 żołnierzy
dowódcy: Lord Hamilton, William Birdwood, John de la Motte	dowódcy: Henri Gouraud, Maurice Bailloud	dowódcy: Enver Paşa, Mustafa Kemal
straty: ok. 45 000 zabitych, ok. 100 000 rannych	straty: ok. 10 000 zabitych, ok. 17 000 rannych	straty: ok. 87 000 zabitych, ok. 160 000 rannych

WIELKA WOJNA 1914-1918

Projekt Fundacji na rzecz Ochrony Wsielskiej Lublin

Muzeum Historyczne w Lublinie

LUBLIN I OKOLICE

II bitwa nad MARNĄ

15 lipca – 5 sierpnia 1918

Mapa II bitwy nad Marną, 15 lipca – 5 sierpnia 1918 roku.

Żołnierze w bitwie nad Marną, 15 lipca – 5 sierpnia 1918 roku.

Tank w bitwie nad Marną, 15 lipca – 5 sierpnia 1918 roku.

Wynik i następstwa: zwycięstwo Ententy i powstrzymanie niemieckiej natarcia na brzoń całego frontu. Bitwa nad Marną zaprzęła plan Schlieffena i 1905 roku, który zakładał szybkie pokonanie Francji i skupienie głównych sił niemieckich na froncie wschodnim.

Republika Francuska	Stany Zjednoczone	Wielka Brytania	Zjednoczone Królestwo Wsch.	Cesarstwo Niemieckie
ok. 830 000 żołnierzy	ok. 200 000 żołnierzy	ok. 70 000 żołnierzy	ok. 40 000 żołnierzy	ok. 1 300 000 żołnierzy
general Ferdinand Foch	general John J. Pershing	general Alexander Godley	general Albert Albrecht	general Erich Ludendorff
straty: ok. 95 000 zabitych, ok. 12 000 rannych i zaginionych	straty: ok. 14 000 zabitych, ok. 14 000 rannych i zaginionych	straty: ok. 14 000 zabitych, ok. 14 000 rannych i zaginionych	straty: ok. 14 000 zabitych, ok. 14 000 rannych i zaginionych	straty: ok. 140 000 zabitych, ok. 180 000 rannych i zaginionych

WIELKA WOJNA 1914-1918

Projekt Fundacji na rzecz Ochrony Wsielskiej Lublin

Muzeum Historyczne w Lublinie

LUBLIN I OKOLICE

Stulecie? To widać!

Setna rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę po 123-letniej niewoli jest wyjątkową rocznicą i powodem do wielkiej radości i dumy, którą chce się pokazywać wszystkim i wszędzie.

Ratusz w biało-czerwonych barwach

O 100-leciu Niepodległej mieszkańców miasta i gości informowały między innymi odświeżone dekoracje na lubińskim ratuszu – siedzibie Muzeum Historycznego w Lubinie. W 2018 roku zabytkowy budynek od dachu po fundamenty został udekorowany biało-czerwonymi flagami z motywem orła w konturze mapy Polski, zaznaczonym na niej Lubinem i napisami: „Stulecie odzyskania niepodległości” oraz datami 1918 i 2018. Przed ratuszem i wewnątrz ustawione były także biało-czerwone windery z hasłami „POLSKA 1918-2018”.

Wzgórze Zamkowe w odświeżonej wersji

Podobnie udekorowane zostały Galeria Zamkowa i zabytkowe mury wokół Wzgórza Zamkowego. Zawieszone na nich wielkoformatowe siatki w barwach narodowych opatrzone tekstem: „Stulecie odzyskania niepodległości”, z konturami naszego kraju i symbolem orła białego oraz napisem „Polska 1918-2018” były widoczne z daleka. Przypominały wszystkim przechodniom o szczególnej dla każdego Polaka rocznicy.

Turnieje w polskich barwach

Dekoracje z motywami nawiązującymi do rocznicy odzyskania niepodległości widoczne były też w halach sportowych, w których odbywały się turnieje badmintonowe, organizowane przez Stowarzyszenie Sport-Art. Współorganizatorami lub partnerami badmintonowych zawodów rozgrywanych w Lubinie były m.in. Dolnośląski Związek Badmintonu, Muzeum Historyczne w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”. Podczas imprez o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, jak Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Juniorów do lat 17 w badmintonie (Polish U17 International Championships) czy Drużynowe Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Juniorów 2018 (Polish Youth Team Cup 2018) w halach zawieszona była wielkoformatowa biało-czerwona siatka oraz ustawione liczne bandy reklamowe z hasłem „Polska 1918-2018” i motywem orła białego. Nadawały one odświeżony charakter sportowym rozgrywkom.

Działalność edukacyjna i naukowa

Edukacja w muzeum

Muzeum Historyczne w Lubinie od 2018 roku realizowało różnorodne działania edukacyjne dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Sztandarowy projekt edukacyjny instytucji w 2018 roku stanowiła całoroczna akcja pn. „Projekt Polska 1918-2018”, która odbywała się w ramach wydarzeń celebrujących stulecie niepodległości Polski. W programie znalazły się lekcje muzealne oraz warsztaty plastyczne.

Adresatami lekcji byli uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych oraz średnich, natomiast zajęć warsztatowych – dzieci w wieku przedszkolnym i uczniowie klas I-III szkół podstawowych. Na każdy miesiąc przygotowany został inny zakres zagadnień. Był on zgodny z tematami kalendarza wydanego w grudniu 2017 roku. Kalendarz ten przypominał istotne dla Polski wydarzenia ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Zagłębia Miedziowego. Zajęcia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem – ich odbiorcami były przede wszystkim zorganizowane grupy dzieci z lubińskich szkół i przedszkoli.

Dla osób dorosłych od lutego do września 2018 roku w ratuszowej sali Warsztatowej otwarta była sekcja rzemieślnicza Uniwersytetu Senioralnego. Spotkania te przebiegały w formie warsztatowej – ich uczestnicy poznawali różnorodne techniki rzemiosła artystycznego w wymiarze teoretycznym oraz praktycznym.

Ostatni autorski, edukacyjny projekt zrealizowany w 2018 roku przez lubińskie muzeum nosił nazwę „100 lekcji na 100-lecie”. Zainaugurowany został w październiku i polegał na prowadzeniu tematycznych lekcji historii poza siedzibą muzeum. Adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych. W jego ramach pedagodzy mieli możliwość wyboru jednego z kilkunastu tematów, które w sposób nieszablonowy prezentowały dzieje naszego kraju na przestrzeni minionych stu lat. Zrealizowane tematy to m.in.: „Ziemie Zachodnie i Północne Polski po II wojnie światowej. Problemy integracji i zagospodarowania”, „Dlaczego Józef Piłsudski nie został lekarzem?” czy „Prawie jak Elvis, czyli kim był Ignacy Paderewski?”.

Muzealna wyobraźnia

W dniach 24-25 maja 2017 roku Muzeum Historyczne w Lubinie zorganizowało ogólnopolską konferencję muzealną pt. „Muzeum – wiedza i wyobraźnia”. Była to pierwsza zrealizowana przez muzeum konferencja, wsparta przez: Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”, Stowarzyszenie Lubin i okolice oraz Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie. Głównie jej cele to wymiana wiedzy oraz doświadczeń praktycznych, dlatego w roli prelegentów wystąpili przede wszystkim muzealnicy. Reprezentowali oni placówki z takich miast jak Kostrzyn (Muzeum Twierdzy Kostrzyn nad Odrą), Kędzierzyn Koźle (Muzeum Ziemi Kozielskiej), Zielona Góra (Lubuskie Muzeum Wojskowe), Skarżysko-Kamienna (Muzeum im. Orła Białego), Lublin (Muzeum Lubelskie) czy Warszawa (Stacja Muzeum). Na konferencję zaproszeni zostali także przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz firm zajmujących się projektowaniem i realizacją przestrzeni muzealnych (Projekt Multimedia sp. z o.o.).

Pierwszy dzień konferencji poświęcony został zagadnieniom związanym z szeroko pojętym funkcjonowaniem miejskich placówek muzealnych i perspektywom ich rozwoju. Dyskutowano o kreowaniu wizerunku i tożsamości instytucji muzeum miejskiego, innowacyjnych formach tworzenia ekspozycji oraz o realizacji strategii muzeum narracyjnego.

W dniu następnym rozmawiano o oddziaływaniu na odbiorcę parków militarnych, uwzględniając ich historyczną lokalizację. Zarówno pierwszego, jak i drugiego dnia wystąpienia prelegentów koncentrowały się przede wszystkim na roli współczesnego muzeum w upowszechnianiu wiedzy historycznej oraz różnorodności metod oddziaływania na widza, zwłaszcza poprzez działalność edukacyjną.

77 historyków rozmawiało o gospodarce

W dniach 18-20 maja 2018 roku Muzeum Historyczne w Lubinie gościło historyków z najważniejszych ośrodków badawczych z całej Polski. Naukowcy spotkali się, by dyskutować o społeczno-gospodarczym bilansie otwarcia polskiej niepodległości w 1918 roku.

Lubińskie muzeum wraz z Oddziałowym Biurem Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Uniwersytetem Wrocławskim, Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu oraz Instytutem Śląskim w Opolu zorganizowało konferencję naukową w ramach Wrocławskich Spotkań z Historią Gospodarczą. Temat trzynastego już spotkania z tego cyklu brzmiał: „Społeczno-gospodarczy bilans otwarcia polskiej niepodległości w 1918 roku”.

Referaty dotyczyły nietypowej sytuacji, jaka miała miejsce 100 lat temu w Europie, gdzie pojawiło się państwo, które nie istniało przez ponad wiek. Historycy dyskutowali o tym, z jakimi ogromnymi problemami społeczno-gospodarczymi przyszło się wtedy zmierzyć polskim władzom i wszystkim Polakom. Trzeba było zbudować nowoczesne państwo i stworzyć gospodarkę. Naukowcy mówili m.in. o infrastrukturze, kolei, handlu, warunkach mieszkaniowych, żegludze śródlądowej, turystyce i wielu innych sprawach na terytorium odrodzonej Polski. Prelegenci dyskutowali także o formacjach policyjnych, celnych, które 100 lat temu musiały się zmierzyć z politycznym chaosem, dezorganizacją i załamaniem dotychczasowej wymiany handlowej, a także z koniecznością zaopatrzenia kraju. Odrębną służbę, której dotyczył jeden z referatów, stanowiła straż graniczna. W odradzającym się państwie istotne dla gospodarczego bezpieczeństwa były takie kwestie jak elektryfikacja czy transport kolejowy.

Jeden z referatów dotyczył służby mundurowej, która w latach międzywojennych miała mnóstwo pracy, a przy tym nierzadko narażała swoje życie. W kraju zagrożonym w biedzie strzegła bowiem pożądanego materiału. Mowa o leśnikach. Na organizowanie państwa, jego ochronę i budowanie przemysłu potrzebne były ogromne pieniądze. Nie dało się uniknąć pożyczek. Kredyty jednak nie zawsze udzielane były w walucie, ale na przykład w... rybach. Inny z referatów poświęcony był powstańczej administracji z okresu III powstania śląskiego. Kolejne wystąpienie dotyczyło turystyki i sieci schronisk na Dolnym Śląsku. Kilku prelegentów poruszało tematykę związaną z „Karnawalem Solidarności”, czyli okresem pomiędzy sierpniem 1980 a 13 grudnia 1981 roku.

Spotkania z historią regionalną

Stowarzyszenie Lubin i okolice podejmuje różnorodne działania skierowane m.in. do młodych ludzi zainteresowanych przeszłością swojego miasta i okolic. Jedną z takich inicjatyw jest organizacja „Konferencji promujących region”. Są to edukacyjne spotkania, podczas których młodzi mieszkańcy Lubina oraz powiatu lubińskiego mają okazję poznać dzieje regionu oraz ich materialne świadectwa. Zamierzeniem organizatorów jest, aby te spotkania na stałe zaistniały w kalendarzu wydarzeń propagujących wiedzę o małej ojczyźnie.

Lubin na szlaku dolnośląskich zamków i pałaców – 28 października 2016 roku

Pierwsza edycja konferencji odbyła się we współpracy z Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie. Podczas wystąpień prelegenci przedstawili słuchaczom początki osadnictwa na obszarze Lubina, historię i walory turystyczne siedzib dworskich powiatu lubińskiego oraz dzieje miasta Lubina w okresie XIX i XX stulecia.

Lubin na szlaku dolnośląskich zabytków – 21 grudnia 2017 roku

Celem drugiej zorganizowanej we współpracy z Muzeum Historycznym w Lubinie konferencji było wyeksponowanie roli zabytków oraz historycznej wartości miasta na tle walorów turystycznych całego Dolnego Śląska. Miłośnicy Ziemi Lubińskiej mieli okazję wysłuchać referatów, w których przybliżono historię miasta i jego korzeni sięgających przełomu XIII i XIV wieku.

Lubin na szlaku dolnośląskich budynków sakralnych – 30 listopada 2018 roku

Trzecie spotkanie w ramach cyklu odbyło się również we współpracy z Muzeum Historycznym w Lubinie. Tym razem hasłem przewodnim były budowle sakralne znajdujące się na terenie naszego miasta, m.in. kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa czy kaplica zamkowa znajdująca się na Wzgórzu Zamkowym. Wszystkim wystąpieniom towarzyszyły prezentacje, podczas których uczestnicy mieli okazję obejrzeć fragmenty miasta i okolic utrwalone przede wszystkim na archiwalnych fotografiach.

Podczas trzech spotkań w roli prelegentów występowali miłośnicy i znawcy historii miasta Lubina m.in. wieloletni i doświadczony przewodnik lubiński – Marian Turkiewicz, autor popularnonaukowych publikacji historycznych oraz przewodników zabytkoznawczych – Henryk Rusewicz, właścicielka Dworku Leśnego w Bolanowie – Monika Erkens, kustosz Muzeum Historycznego w Lubinie – Piotr Bieruta oraz młodzi historycy reprezentujący Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego.

A jednak kolej!

W Polsce, podobnie jak w Europie, na nowo doceniany jest transport kolejowy. Remontuje się i ponownie uruchamia mnóstwo przestarzałych lub zamkniętych linii kolejowych. Setna rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę to doskonała okazja do rozważań naukowych na temat roli pociągów w nowoczesnym państwie. Muzeum Historyczne w Lubinie wraz z Uniwersytetem Wrocławskim oraz Instytutem Pamięci Narodowej – Oddziałem we Wrocławiu zorganizowało w dniach 19-20 września 2018 roku konferencję naukową pt. „A jednak kolej! Historyczne i współczesne uwarunkowania rozwoju transportu”.

Historycy z całej Polski skupili się na zagadnieniach związanych z transportem kolejowym oraz rzecznym. Rozmawiali o roli, jaką kolej oraz żegluga śródlądowa odegrały w rozwoju przemysłowym (m.in. w górnictwie), a także w turystyce. Wśród kilkunastu prelegentów z całego kraju byli naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Szczecińskiego, Politechniki Gdańskiej, Instytutu Pamięci Narodowej, Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Historycznego w Lubinie oraz Muzeum Śląskiego w Katowicach. Przedstawili oni najnowsze ustalenia na temat historii kolejnictwa w szerokim kontekście społecznym i w relacji do innych środków transportu. Znamy przedmiotu mówili m.in. o historii i stanie obecnym remontowanej w 2018 roku linii kolejowej Legnica-Lubin-Rudna Gwizdanów. Referaty poświęcone były również związkom kolei z przemysłem górniczym, transportem rzecznym oraz rozwojem turystyki w miejscowościach nadmorskich. Mówiono też o dolnośląskich tunelach kolejowych.

Konferencja pt. „Historyczne i współczesne uwarunkowania rozwoju transportu” w zamyśle organizatorów zapoczątkowała regularny cykl spotkań pod hasłem „A jednak kolej!” poświęconych dziejom transportu.

A jednak kolej!

Historyczne i współczesne uwarunkowania rozwoju transportu

Konferencja naukowa

19-20 września 2018
Ratusz Miejski, ul. Rynek 23, Lubin

Projekt Polska 1918-2018 – muzealne warsztaty plastyczne i lekcje historii

Styczeń

Styczniowe zajęcia odbyły się pod hasłem „Zima stulecia”. Przedszkolaki oraz uczniowie klas I-III szkół podstawowych uczestniczyli w warsztatach plastycznych zatytułowanych „Zimowy pejzaż”, „Świat bałwanków”, „Miasto zimą”, „Pani Zima”, „Wełniane bałwanki”, „Pada śnieg” oraz „Miś polarny”. Uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych wzięli udział w lekcjach historii pt. „Kto nie widział, nie uwierzy, czyli zima stulecia 1978/1979” oraz „Zima stulecia 1978/1979. Klęski żywiołowe w okresie stulecia państwa polskiego 1918-2018”.

Luty

W lutym tematem przewodnim było górnictwo. Podczas warsztatów zatytułowanych „Kim jest górnik”, „Kopalina”, „Szyb górniczy”, „Czako górnicze, czyli co...”, „Górnictwo” i „Kilof górniczy” młodsze dzieci miały okazję dowiedzieć się m.in., na czym polega trud pracy górnika, poznać występujące kopaliny oraz dowiedzieć się, jak zbudowany jest szyb górniczy. Starsi uczestnicy wzięli udział w lekcjach pt. „Górnictwo w Polsce” oraz „Tradycja i trud pracy w górnictwie, czyli wszystko o pracy górnika”.

Marzec

Tematy marcowych warsztatów i lekcji koncentrowały się wokół Zagłębia Miedziowego. Najmłodsi uczestniczyli w warsztatach pt. „Park Wrocławski”, „Kaczawskie mosty”, „Zamek Książąt Głogowskich”, „Zamek Piastowski w Legnicy” i „Mini zoo”. Uczniowie klas starszych na lekcjach „Zagłębie Miedziowe – czyli jak to się wszystko zaczęło” poznali szczegółową historię regionu, zwłaszcza proces rozwoju Zagłębia Miedziowego.

Kwiecień

Port Morski w Gdyni to temat kolejnych zajęć edukacyjnych w muzeum. Uczestnicy warsztatów pt. „Port Morski w Gdyni”, „Herb Gdyni”, „Pocztówka znad morza”, „Budowa Portu w Gdyni”, „Muszle i muszelki, czyli co kryje morze?”, „Miasto Gdynia” zapoznali się m.in. z takimi pojęciami jak: port i herb miasta, dowiedzieli się, co żyje w morzu oraz jak wygląda polskie wybrzeże. Z kolei uczestnicy lekcji pt. „Budowa Portu w Gdyni – najważniejszego portu Polski” wysłuchali historii rozwoju portu oraz o jego znaczeniu dla Polski.

Maj

Podczas spotkań pt. „Lubin w budowie” zarówno młodszy, jak i starsi uczestnicy poznawali historię dynamicznego rozwoju miasta. Na warsztatach zatytułowanych „Miejskie osiedle”, „Herb Lubina”, „Rozbudowa Lubina” i „Moje miasto” dzieci wykonywały m.in. makiety lubińskich osiedli czy plakaty promujące miasto. Na lekcjach historii „Lubin w budowie – budujemy nowe domy!” uczniowie poznali powojenną historię Lubina oraz dowiedzieli się, dlaczego i w jaki sposób rozpoczął się proces jego wzmożonej rozbudowy.

Czerwiec

Kultura, sztuka i życie codzienne były przedmiotem czerwcowych warsztatów plastycznych i lekcji historii. „Kino – bajki i baśnie”, „Moje zainteresowania”, „Lubińskie lotnisko”, „Moja szkoła, moja historia” – to tytuły zajęć z najmłodszymi. Z kolei temat „Wielowymiarowy charakter kultury a codzienność w II Rzeczypospolitej” był przedmiotem spotkań dzieci starszych i młodzieży. Na lekcjach tych prezentowane było życie codzienne mieszkańców przedwojennej Polski – ich zainteresowania oraz pomysły na spędzanie wolnego czasu.

Lipiec

Pierwszy miesiąc wakacji upłynął pod hasłem „Wypoczynek – czas wolny”. Na warsztatach zatytułowanych „Kreatywne wakacje” przedszkolaki tworzyły przestrzenne prace plastyczne obrazujące ich zainteresowania. Natomiast rezultatem zajęć „Bawmy się” były kukiełki teatralne, które dzieci wykonywały zarówno samodzielnie, jak i w kilkusobowych zespołach.

Sierpień

Druga część wakacji poświęcona została pojęciu patriotyzmu. Dzieci pracowały techniką collage, malowały pastelami oraz wyklejały obrazki z kolorowego papieru. Podczas warsztatów najmłodszy uczestnicy poznali różne oblicza patriotyzmu oraz rozmawiali o tym, jak być patriotą na co dzień.

Wrzesień

Rok szkolny muzeum rozpoczęło zajęciami pn. „Lotnictwo” dotyczącymi stulecia polskich sił powietrznych. Na warsztatach pt. „Samoloty” i „Lotnictwo” dzieci konstruowały modele samolotów i spadochronu. Poznawały także historię legendarnego dywizjonu 303 oraz sylwetki pilotów Żwirki i Wigury. Lekcje historii pt. „Lotnictwo” poświęcone zostały zagadnieniom związanym z lotnictwem II Rzeczypospolitej, jak np. polskie prototypy samolotów, historia biało-czerwonej szachownicy czy osiągnięcia polskiego lotnictwa.

Październik

Sport to zagadnienie poruszane w październiku na zajęciach w muzeum. „Zestaw małego kibica”, „Olimpijskie medale”, „Puchar zwycięzców”, „Wymarzony stadion Zbigniewa Bońka”, „Boisko dla Lewandowskiego” i „Na torze w Służewcu” to zarówno tematy warsztatów dla najmłodszych, jak i ich rezultaty w postaci prac plastycznych. Lekcje historii z kolei dotyczyły narodzin i rozwoju sportu w Polsce po odzyskaniu niepodległości. Zaprezentowano m.in. sylwetki najwybitniejszych sportowców tego okresu oraz historię klubu piłkarskiego – Zagłębia Lubin.

Listopad

Listopadowe zajęcia edukacyjne poświęcono marynarce wojennej. „W toni Bałtyku”, „Kolorowe żaglowce”, „Skarb w butelce”, „Wymarzony okręt” i „Mój okręt Orzeł” to tematy warsztatów, podczas których najmłodszy tworzyli konstrukcje przedstawiające okręt, łódź podwodną oraz podwodny świat Bałtyku. Na lekcjach historii pt. „Marynarka wojenna w II RP” uczniowie usłyszeli m.in. o narodzinach i rozwoju polskiej marynarki wojennej, a także o udziale polskich sił morskich w II wojnie światowej u boku zachodnich aliantów.

Grudzień

W ostatnim miesiącu roku uczestnikom muzealnych spotkań edukacyjnych przedstawiono Lubin współczesny. W trakcie warsztatów pt. „Lubiński ratusz”, „Lubińskie osiedla”, „Spacer po Lubinie” czy „Pozdrowienia z Lubina” dzieci tworzyły lampiony z wizerunkiem ratusza, makietę przedstawiającą lubińskie osiedla oraz pocztówkę z Lubina. Natomiast na lekcjach historii przedstawione zostało życie społeczno-kulturalne w Lubinie od czasów zakończenia II wojny światowej do dzisiaj.

Łącznie w zajęciach edukacyjnych w Muzeum Historycznym w Lubinie w ramach projektu „Projekt Polska 1918-2018” wzięło udział 4 904 młodych uczestników (w warsztatach – 2 666, w lekcjach historii – 2 238).

Miesiąc	Liczba uczestników	
	Warsztaty	Lekcje historii
Styczeń	282	185
Luty	295	376
Marzec	437	278
Kwiecień	174	185
Maj	82	195
Czerwiec	75	59
Lipiec	173	–
Sierpień	69	–
Wrzesień	204	181
Październik	221	307
Listopad	536	272
Grudzień	118	200
Razem	2666	2238

Uniwersytet Senioralny – rękodzieło artystyczne

W ramach działań Uniwersytetu Senioralnego w Ośrodku Kultury „Wzgórze Zamkowe” oraz w Muzeum Historycznym w Lubinie odbywały się zajęcia dla seniorów, chcących rozwijać się artystycznie. Głównym celem zajęć było nabywanie i doskonalenie nowych umiejętności rękodzielniczych, rozbudzanie artystycznych pasji twórczych oraz aktywizacja seniorów.

Zajęcia odbywały się od października do czerwca w co drugi wtorek miesiąca. Uczestniczyła w nich stała grupa pań, które wykazywały się dużym zapalem i zaangażowaniem. Miały też silną motywację – chęć uczenia się nowych rzeczy, dzielenia się już nabytą wiedzą i prezentowania innym posiadanych umiejętności. Zajęcia cechowała aktywna forma poznawania technik, w dużej mierze skierowana na manualne umiejętności i wykorzystanie własnej kreatywności. Uczestniczki warsztatów zapoznały się z następującymi technikami rękodzieła: witraż, grawerowanie szkła, wyplatanie wikliny, kształtowanie filcu, florystyka, mozaika szklana, batik, tworzenie przedmiotów recyklingowych, tworzenie biżuterii, malowanie na szkle, ozdabianie tkanin.

Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora

W 2018 roku w okresie jesiennym (od września do grudnia) realizowany był projekt współfinansowany przez Gminę Miejską Lubin pod nazwą „Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora”. Lubinińscy seniorzy skorzystali z interdyscyplinarnej oferty różnorodnych aktywności w formie warsztatów. Głównym przedsięwzięciem projektu była realizacja czterech bloków tematycznych związanych z poznawaniem nowych technik rękodzielniczych: mozaika szklana, florystyka, powertex, scrapbooking. W ramach projektu odbyło się 12 spotkań warsztatowych, w których wzięły udział 134 osoby.

Efektem całorocznych działań kierowanych do seniorów jest prezentacja prac wykonywanych podczas warsztatów w Galerii Zamkowej. Seniorzy mogą się wówczas pochwalić swoimi dziełami i zachęcić jeszcze niezdecydowanych do udziału w kolejnych edycjach zajęć. Wszystkie zajęcia były bezpłatne i otwarte dla zainteresowanych zgłębianiem tajemnic rękodzieła, a wytwory prac uczestniczek warsztatów stały się ich własnością.

Okazjonalne akcje warsztatowe

Strefa dziecka podczas Jarmarku Wielkanocnego / kwiecień

Strefa dziecka i warsztaty dla dorosłych podczas VI Festiwalu Kwiatów i Roślin / maj

Baśniowy Dzień Dziecka / czerwiec

Wakacje na Wzgórzu Zamkowym / lipiec

Wakacje w Muzeum / sierpień

Strefa dziecka podczas Lotnego Festiwalu Piwa / sierpień

Plener artystyczny „Akcja Wakacje” / sierpień

Warsztaty podczas obchodów Dni Godności Osób Niepełnosprawnych / wrzesień

Warsztaty rodzinne podczas I Lubińskiego Zlotu Samochodów Zabytkowych / wrzesień

Strefa dziecka podczas Święta Chleba / wrzesień

Strefa dziecka podczas obchodów Dnia bez Samochodu / wrzesień

Strefa dziecka podczas imprezy „Mamy moc” / wrzesień

Warsztaty rodzinne podczas obchodów Dnia Niepodległości / listopad

Warsztaty rodzinne podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego / grudzień

Muzeum i Wzgórze publikują...

Kalendarz przypominający najważniejsze wydarzenia ze stu lat wolnej Polski i katalogi do wystaw to publikacje dwóch lubińskich instytucji kultury.

100 lat w 12 miesięcy

Pierwszym wydawnictwem przygotowanym przez Muzeum Historyczne w Lubinie był Kalendarz „Polska 1918-2018”, ukazujący bardzo ważny okres – stulecie państwa polskiego.

„Przedstawienie stu lat na zaledwie dwunastu kartach okazało się sporym wyzwaniem, dlatego zdecydowaliśmy się pokazać to, z czego wszyscy jesteście dumni: budowę portu w Gdyni i Zagłębia Miedziowego, wydarzenia związane z „Solidarnością” czy wreszcie sukcesy sportowe” – wyjaśnia Marek Zawadka, dyrektor Muzeum Historycznego w Lubinie.

W kalendarzu wykorzystano archiwalne fotografie autorstwa Krzysztofa Raczkowiaka oraz pochodzące z zasobów Narodowego Archiwum Cyfrowego, a także współczesne zdjęcia wykonane przez Tomasza Foltę. Kalendarz powstał w ramach programu „Projekt Polska 1918-2018” realizowanego przez Muzeum Historyczne w Lubinie wraz z Ośrodkiem Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

Wystawy 2018 w katalogach

Do większości wystaw czasowych prezentowanych w Galerii Zamkowej w Lubinie oraz do niektórych wystaw plenerowych opracowane zostały katalogi. Oto te, wydane w 2018 roku:

1. Razem i osobno

„Razem i osobno” to tytuł katalogu do wystawy Sylwii Chudy-Leśnik i Andrzeja Leśnika. Malarskie małżeństwo zaprezentowało razem obrazy, które każde z nich maluje osobno. Jak można przeczytać w katalogu wydanym przez Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”, artyści choć mają swoje pracownie blisko siebie, odwiedzają się w nich rzadko, nigdy kiedy malują. Przyznają jednak, że trudno powiedzieć, co w ich malowaniu jest razem, a co osobno. Nawet jeśli malują każde w swojej pracowni, to mają wiele wspólnych przeżyć.

2. Przeżywanie

„Przeżywanie”, czyli katalog do wystawy fotografii Darii Paryły. Artystka na co dzień zajmuje się sprawami z obszaru mediów, politologii i negocjacji. W wolnych chwilach podróżuje. Podczas każdej wędrowki ma ze sobą aparat fotograficzny, za pomocą którego uwiecznia przeżycia. Wybór zatrzymanych w kadrach ulotnych chwil można obejrzeć, zaglądając do wydawnictwa Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

3. Rzeźba

Rzeźba figuratywna, w kamieniu, inspirowana ludzkim ciałem, łącząca nowoczesność z tradycją. Tak w wielkim skrócie można opisać prace Radosława Kelera prezentowane w czerwcu 2018 roku na wystawie w lubińskiej Galerii Zamkowej. Dla tych, którzy widzieli i chcieliby powspominać oraz dla tych, którzy nie mieli okazji zetknąć się osobiście z pracami artysty, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” przygotował katalog z wystawy pt. „Rzeźba”.

4. Moda i kino

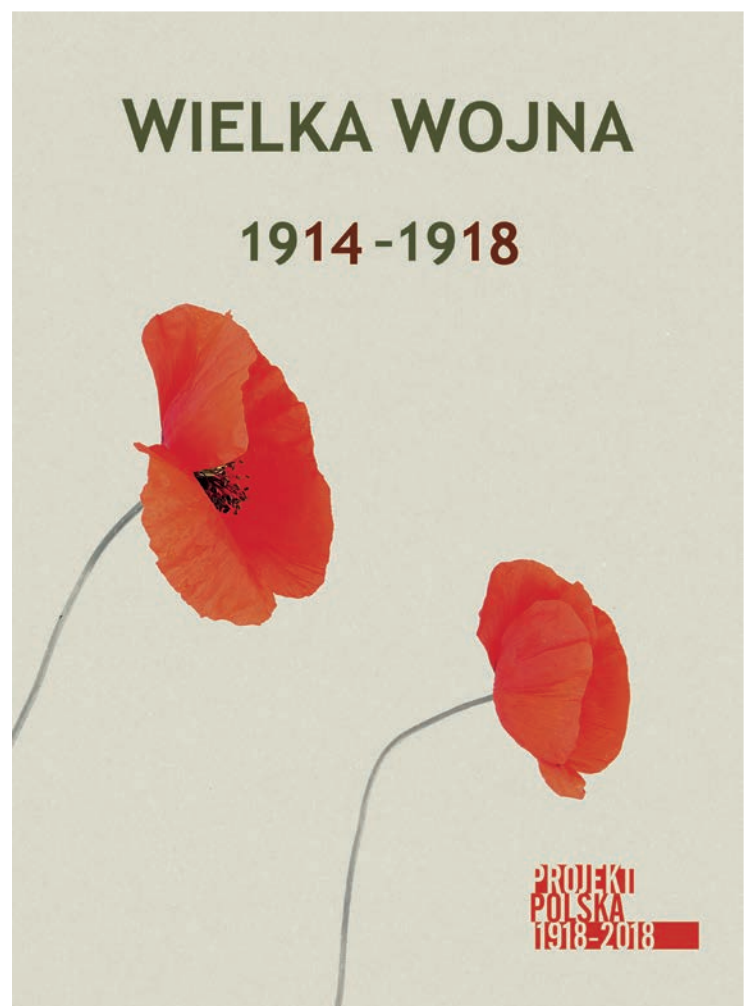
Wydawnictwo towarzyszące wystawie „Projekt Polska 1918-2018. Moda i kino” powinni mieć w swojej kolekcji wszyscy znawcy polskich filmów i mody, także tej ekranowej w wykonaniu polskich kostiumografów. Wystawa pokazywała historię strojów z ostatnich stu lat, zmieniające się trendy, style, widoczne zarówno na ulicach polskich miast, jak i w dziełach pokazywanych na dużym ekranie.

5. Nieszpory

„Nieszpory” – tym razem nie chodzi o wieczorną modlitwę, ale o wystawę nasyconych motywami religijnymi rzeźb i rysunków Grzegorza Niemyjskiego. Artysta zaprezentował rzeźby wykonane z dużych, surowo opracowanych elementów drewna, które jak żadne inne wpasowały się w charakter galerii, mieszczącej się w dawnej kaplicy. Jak wygląda nowoczesna sztuka, nawiązująca do wiary? Aby się o tym przekonać, warto zajrzeć do katalogu.

6. Wielka wojna 1914-1918

Wystawa plenerowa „Wielka Wojna 1914-1918” przybliży historię pierwszej wojny światowej, która przyniosła Polsce upragnioną wolność. Każda z plansz przedstawia mapę i podstawowe informacje na temat jednej bitwy z tamtego strasznego okresu dziejów Europy i świata. Szokujące są zwłaszcza liczby. Pod Verdun, Ypres, Neuve Chapelle, Arras, Cambrai czy nad Sommą ginęły setki tysięcy żołnierzy. Katalog jest nie tylko publikacją związaną z wystawą, ale przede wszystkim źródłem informacji o wojnie, która odmieniła Europę i świat.

Wystawiennictwo

Ratuszowe ekspozycje stałe

„Historia miasta na tle życia codziennego”

W przestrzeni stylizowanej na mieszkanie typowej górniczej rodziny można zobaczyć, w jakich warunkach żyli mieszkańcy Lubina w latach 50., 60., 70. i 80. XX wieku. Multimedialna ekspozycja łączy autentyczne sprzęty domowe z tamtych lat z nowoczesnymi sposobami prezentacji materiałów filmowych, fotograficznych czy dźwiękowych. W każdym z czterech pomieszczeń zaprezentowane jest jedno dziesięciolecie z okresu, kiedy Lubin stawał się prężnie działającym miastem. Klimat realiów rodem z epoki PRL tworzą archiwalne filmy, zdjęcia, oryginalne meble i sprzęty codziennego użytku, jak królujące w każdym ówczesnym mieszkaniu kryształ, pralka „Frania”, telewizory czy pierwszy komputer. Z autentycznych dziś już zabytkowych radioodbiorników odtwarzane są wywiady z postaciami znanymi młodszemu pokoleniu jedynie z książek i lekcji historii. Są to m.in. rozmowy z Janem Wyżykowskim, Władysławem Gomułą, Edwardem Gierkiem czy ludźmi, którzy przyjechali do stolicy Polskiej Miedzi w poszukiwaniu pracy. Ciekawostką jest pierwszy maluch, czyli Fiat 126p, który prosto z linii produkcyjnej trafił do lubińskiej rodziny Poniatowskich. Dla ludzi pamiętających tamte lata zwiedzanie wystawy jest sentymentalną podróżą w czasie, dla młodego pokolenia – okazją, by zobaczyć, w jakich warunkach mieszkali ich rodzice czy dziadkowie.

„Zbrodnia Lubińska”

Wystawa poświęcona jest tragicznym wydarzeniom z 31 sierpnia 1982 roku, gdy od kul z milicyjnej broni zginęło trzech manifestantów: Michał Adamowicz, Mieczysław Poźniak i Stanisław Trajkowski. Nowoczesna, multimedialna ekspozycja jest hołdem dla zamordowanych i lekcją współczesnej historii Lubina dla żyjących. Oryginalne dokumenty, a przede wszystkim fotografie autorstwa Krzysztofa Raczkowiaka i Ryszarda Bobera pokazują przebieg jednego z najtragiczniejszych dni w powojennej historii miasta. Wielkoformatowe wydruki, projekcja multimedialna, archiwalne nagrania i efekty dźwiękowe (okrzyki demonstrantów, odgłosy wystrzałów) oddają atmosferę pamiętnego 31 sierpnia 1982 roku. To trzeba zobaczyć.

„Sport w Lubinie” oraz „Kultura w Lubinie”

W pierwszej części wystawa przedstawia archiwalne fotografie ukazujące wydarzenia sportowe w Lubinie lat 70. XX wieku. Autorem zdjęć jest Krzysztof Raczkowiak. Następnie obejrzyć można współczesne fotosy dokumentujące sukcesy lubińskich drużyn sportowych oraz indywidualnych sportowców. Na wystawie prezentowane są także sportowe trofea i pamiątki.

Prezentacja plakatów oraz zdjęć dokumentujących wybrane wydarzenia kulturalne mające miejsce w Lubinie na przestrzeni minionego dziesięciolecia oraz kolekcja wydawnictw muzycznych – płyt lokalnych zespołów składają się na wystawę obrazującą życie kulturalne miasta.

„Dolnośląska kartografia”

Stała ekspozycja wielkoformatowych reprodukcji historycznych map Dolnego Śląska. Zestaw składa się z kartograficznych dzieł ukazujących zarówno obszar Dolnego Śląska, jak i bardziej szczegółowo – Ziemię Lubińską. Najstarsza ekspozowana mapa powstała w 1609 roku w Antwerpii, najmłodsza – „Mapa Powiatu Lubińskiego” wydana została w 1831 roku we Wrocławiu. Każdej z prezentowanych map towarzyszy opis, zawierający źródło jej pochodzenia i datę powstania.

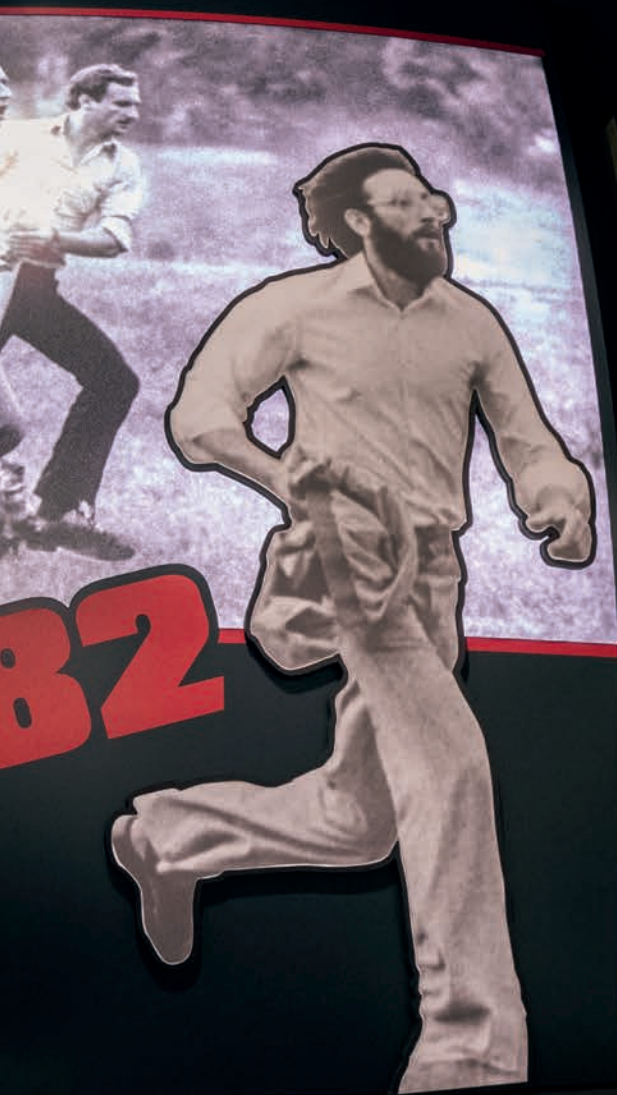

ZBRODNIA
LUBIŃSKA
31
Lubin
sierpnia

miejsce działań
w okolicy
m.

opowie o 16 ulistn
ubanie.

W dniu 31 sierpnia
działem Prokuratury
16 ulistn, których poni
czasie, których poni
ojenariuszy MO
ledstwa przesłuchano
okomano oględzin miej

Na podstawie doty

dnia 31 sierpnia 1982r.

"Solidarność" rozpowszechniły ulotkę pod nazwą

"Solidarność" nawiązującą do zorganizowania wiecu w ce

podpisania porozumienia w Gdańsku i Szczecinie oraz

wiecu przeciw utrzymywaniu stanu wojennego. Ulotki

stwo, między innymi miasta Lubina, do zgromadzenia

1982r. o godz. 15.30 na Placu Wolności. Komenda Mie

podstawie wcześniej zebranych informacji opracowała

Gorządu publicznego na dzień 31 sierpnia 1982r.

Prokur
Wojsk
w dn
by, a
rażeń
MO
szer
materii
legni

Prokur
Wojsk
w dn
by, a
rażeń
MO
szer
materii
legni

LUBINA

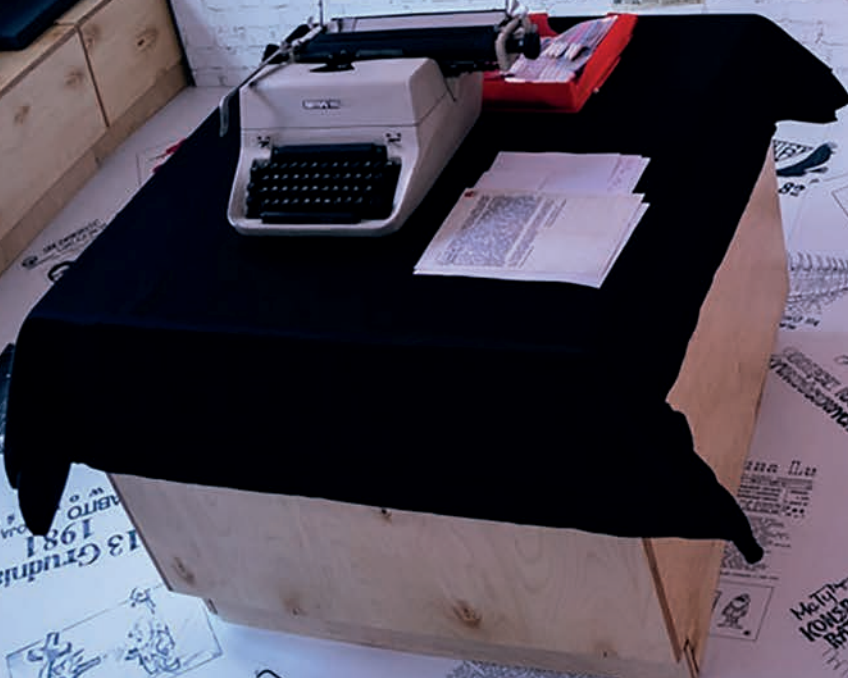
31.08.82

KOSZ WŁAZKA

FMW

13 Grudnia 1981

dialog trwa

SPRAWY

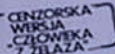
CIĄŻY
TAK
WYŻY

PRECZ
Z
KOMUNĄ

Solidarność

'81 '82 '83

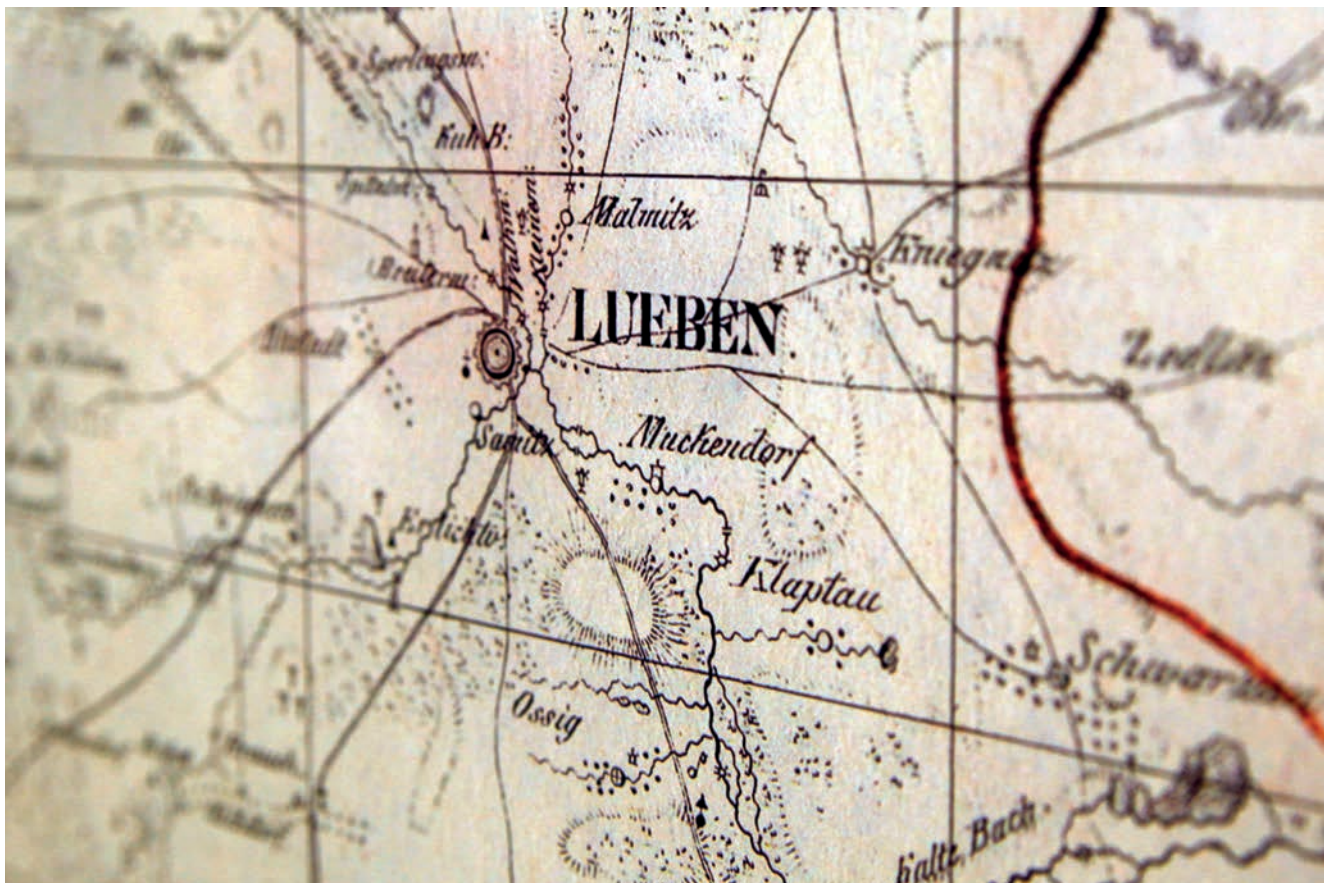

Działalność wystawiennicza Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”

„Polskie Banknoty XX wieku”

W styczniu 2018 r. udostępniona została w Galerii Zamkowej jedyna w swoim rodzaju wystawa wybranych polskich banknotów, które w minionym wieku były prawnym środkiem płatniczym najpierw na zniewolonych ziemiach polskich, a potem już w wolnej Polsce. Zgromadzone na wystawie eksponaty to pieniądze wycofane z obiegu po zmianie środka płatniczego lub takie, które do obiegu nie weszły z powodu zawieruchy wojennej lub zmiany koncepcji państwa polskiego. Prezentowane były również inne papiery wartościowe, jakie funkcjonowały na ziemiach polskich.

„Matnia”

Tomasza Hanoff

Wystawa twórczości Tomasza Hanoffa składała się z trzech części. W pierwszej prezentowane były prace fotograficzne, obrazujące twórczość artysty z trzech ostatnich lat. W drugiej części wystawy znajdowała się seria obrazów malowanych z wyraźnym monochromatycznym podejściem do plamy malarskiej. Najważniejszym, ostatnim punktem ekspozycji była instalacja pt. „Matnia”, która składała się z przestrzennego, interaktywnego „sterownika” w kształcie labiryntu oraz ośmiu animacji uruchamianych przez plastikowego żołnierzyka, przemieszczającego się w labiryncie. Każda z animacji odbywała się w stworzonej przez autora sugestywnej scenografii i ujawniała w sposób metaforyczny i ekspresyjny stany niepewności, lęku, zagubienia. Wszystkie prace utrzymane w czarno-białej tonacji, poprzez zastosowane środki, klimat i dobór motywów niosły skojarzenia z filmami ekspresjonizmu lat 20. ubiegłego wieku.

Tomasz Hanoff – zawodowo pracuje jako fotograf. Urodził się w 1990 roku i jest artystą młodego pokolenia, pochodzi z Lubina. Tytuł magistra sztuki o specjalizacji Fotografia i Multimedia uzyskał na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

„Malarstwo polskie”

Wystawa „Malarstwo polskie”, na której można było zobaczyć dzieła znakomitych polskich malarzy, zrealizowana została dzięki uprzejmości lokalnego kolekcjonera. Była przeglądem twórczości polskich malarzy od roku 1936 do współczesności. Ekspozycja składała się z kilkudziesięciu prac artystów znad Wisły, którzy swoją twórczością wpisali się w karty światowej historii sztuki. W Galerii Zamkowej zaprezentowano prace znanych twórców takich jak: Malczewski, Cybis, Hofman, Tarasin, Stanisławski, Witkiewicz, Czyżewski, Geppert, Czajkowski, Nacht-Samborski i wielu innych.

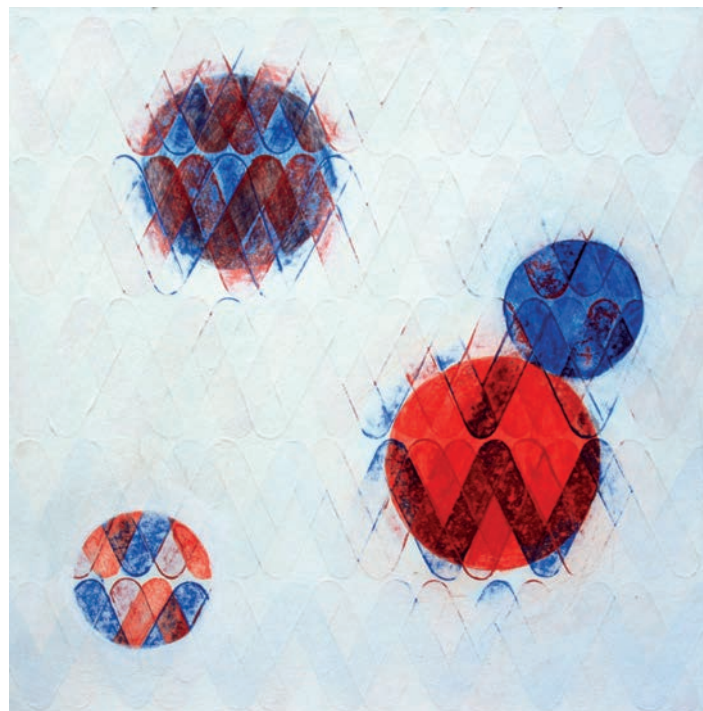
„Razem i osobno”

Sylvia Cudy-Leśnik,

Andrzej Leśnik

„Razem i osobno” to wystawa obrazów prezentowanych razem, a malowanych osobno przez Sylwię Chudy-Leśnik i Andrzeja Leśnik.

Najlepiej o idei wspólnej wystawy mówią sami autorzy: „Każde z nas ma swoją pracownię, a w niej swój świat i ład. Na co dzień, choć nasze pracownie są blisko siebie, odwiedzamy się rzadko, nigdy kiedy malujemy. Nawet kiedy jesteśmy razem na plenerze, każde z nas ma swoje osobne miejsce pracy. Właściwie nie rozmawiamy o naszym malowaniu, a tym bardziej o naszych obrazach. Za to często razem chodzimy na wystawy, do kina – szczególnie na filmy o sztuce, dyskutujemy o innych artystach. Najbardziej cenimy sobie nasze wspólne artystyczne wyjazdy i podróże”.

„Przeżywanie”

Daria Paryła

Wystawa przedstawiała fotografie, na których autorka zatrzymała ulotne chwile. O swojej pasji Daria Paryła mówi: „Nie ma dwóch identycznych podróży, nie ma jednego sposobu na przeżywanie, doświadczanie, bycie. Każda wyprawa to podróż do wnętrza siebie. Przemierzając z aparatem wszystkie te niezwykle miejsca, spotykając różnych ludzi doświadczam się samego siebie po wielokroć. Wystawa pokazuje miejskie życie, tłum, ukazuje człowieka. Wszystkie fotografie łączy również cecha najważniejsza: powstały podczas zaplanowanych i niezaplanowanych wyjazdów, powstały nieprzypadkowo, bo celem każdego zdjęcia było ukazanie człowieka”.

„Pasją zaczarować chwilę... Edycja II.”

Wystawa prezentowała bardzo różnorodne prace uczestników warsztatów artystycznych Uniwersytetu Senioralnego. Zajęcia odbywają się w pracowni artystycznej Abakarti już od kilku lat. W roku szkolnym 2017/1018 zajęcia zostały wzbogacone o naukę malarstwa. Autorzy prac, zarówno ceramicznych, jak i malarskich, to osoby niezwykle wrażliwe na piękno, bogate wewnętrznie i pragnące rozwijać swoje pasje nie tylko po to, by się sprawdzić, ale też, by intensywniej cieszyć się życiem dzięki sztuce.

„Akademia Sztuki ”

Pokonkursowa wystawa przedstawiała prace uczestników IV Lubńskiego Konkursu Artystycznego „Akademia sztuki”, realizowanego przez Warsztaty Terapii Zajęciowej Akademia Życia. Konkurs miał na celu pokazanie, że osoby niepełnosprawne też tworzą sztukę i to bardzo wyjątkową. Założeniem konkursu było działanie na rzecz niepełnosprawnych poprzez promowanie wykonanej przez nich sztuki, powszechnie rozumiana integracja międzypokoleniowa, czerpanie radości z możliwości tworzenia dzieł artystycznych, podniesienie poczucia własnej wartości osób niepełnosprawnych. Konkurs organizowany był w czterech kategoriach:

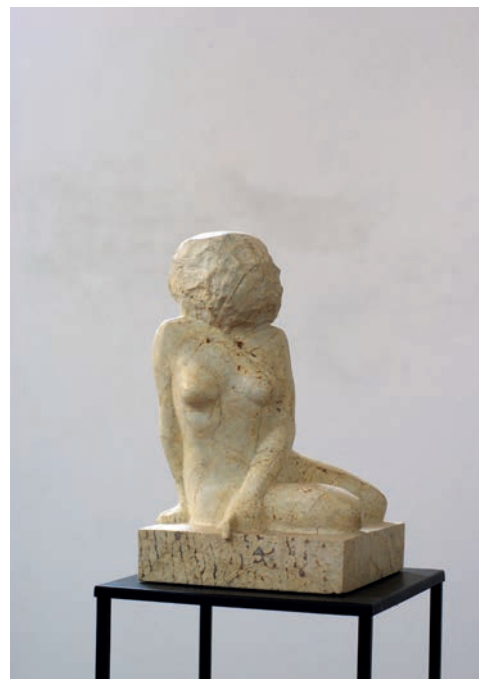
- malarstwo i rysunek,
- tkanina,
- rzeźba,
- poezja.

„Rzeźba”

Radosław Keler

Wystawa prezentowała rzeźby autorstwa Radosława Kellera. Artysta zajmuje się głównie rzeźbą figuratywną w kamieniu. Inspirowany ludzkim ciałem i kunsztem dawnych mistrzów, łączy w swojej twórczości nowoczesność z tradycją. Autor 10 wystaw indywidualnych w kraju i 40 prezentacji zbiorowych, również za granicą. Uczestniczył w plenerach krajowych oraz sympozjach zagranicznych. Jego prace znajdują się w zbiorach muzealnych i kolekcjach prywatnych w Polsce i na świecie, m.in. w USA, Argentynie, Holandii, Belgii i Szwajcarii. Zrealizował dyplom na kierunku Rzeźba w pracowni prof. Zbigniewa Makarewicza w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu w 2005 roku. Od 2007 pracuje na stanowisku asystenta w Pracowni Kamienia, prowadzonej przez prof. Ryszarda Gluzę w Katedrze Rzeźby na Wydziale Malarstwa i Rzeźby ASP we Wrocławiu. W 2018 uzyskał w macierzystej uczelni stopień doktora sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuk pięknych.

**„Projekt Polska 1918–2018.
Moda i kino”**

Wystawa pod tytułem „Projekt Polska 1918-2018. Moda i kino” zrealizowana została w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i dotyczyła kina polskiego, mody i kostiumografii, ukazując historię ubioru. Wystawa składała się z dwóch części: opisowej, która w sposób ogólny przedstawiała historię mody na przestrzeni stu ostatnich lat oraz kostiumograficznej, w której prezentowane były kostiumy z polskich filmów autorstwa znanych kostiumografów. Stroje wchodzące w skład wystawy pochodziły z kolekcji Centrum Technologii Audiowizualnych (CeTA) we Wrocławiu i są świadectwem historii wrocławskiej Wytwórni Filmów Fabularnych. Wystawa miała charakter edukacyjny, jej celem było ukazanie zmian, jakie zachodziły w modzie, zaprezentowanie piękna dyscypliny artystycznej, jaką jest kostiumografia.

„Nieszpory”

Grzegorz Niemyjski

Nieszpory według tradycji odmawia się o zachodzie słońca, gdy zapada zmrok i robi się ciemno, wtedy odruchowo poszukujemy źródła światła. Ekspozowane rysunki i rzeźby wykonane z dużych, surowo opracowanych elementów drewna, znalazły w Lubinie odniesienie do pierwotnego przeznaczenia pięknej przestrzeni Galerii Zamkowej. Szczególnie w tym wnętrzu – średniowiecznej kaplicy, stały się one rozważaniem o wierze we współczesnym świecie (ale także trochę zmaganiem się z nią). Grzegorz Niemyjski – rocznik 1970, absolwent wrocławskiej ASP, gdzie obecnie uczy rzeźby, mieszka w Legnicy. Od kilku lat w swojej pracy skupia się na poszukiwaniach plastycznych odnoszących się do tematyki biblijnej, przy użyciu tradycyjnych materiałów, takich jak kamień czy drewno. Czasami powraca także do rysunku. Autor 23 akcji plastycznych i wystaw indywidualnych oraz uczestnik około 70 wystaw zbiorowych.

„Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora. Edycja II.”

W ramach projektu „Jesienno-zimowe inspiracje dla Seniora” będącego inicjatywą Stowarzyszenia Sport-Art. lubińscy seniorzy mieli wyjątkową okazję skorzystać z oferty różnorodnych aktywności twórczych w formie warsztatów. Projekt kierowany do osób chcących aktywnie spędzić czas wolny w gronie ludzi, których łączy wspólna pasja do działań twórczych finansowany był przez Starostwo Powiatowe w Lubinie. Na zajęciach odbywających się w Pracowni Działań Twórczych Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” można było poznać techniki witrażu, kształtowania filcu, wyplatania wikliny papierowej i tworzenia świec. Podsumowaniem projektu była prezentacja prac uczestników warsztatów w Galerii Zamkowej.

Galeria Ratuszowa

5 października 2018 roku działalność wystawienniczą rozpoczęła, mieszcząca się na parterze ratusza miejskiego, Galeria Ratuszowa. Miejsce to służyć ma kontaktowi z różnymi formami sztuki: malarstwem, rzeźbą, grafiką, ceramiką, fotografią i in. Profil galerii opierać się będzie na eksponowaniu najciekawszych zjawisk współczesnej sztuki polskiej, poszukiwaniu najlepszych wzorów, budowaniu relacji z odbiorcą, któremu zaproponujemy wymianę myśli i wrażeń oraz zaprezentujemy różne postawy estetyczne. Ponadto w galerii eksponowane będą autorskie ekspozycje wyróżniających się twórców z naszego regionu. Dotychczas gościliśmy trzy wystawy, które cieszyły się sporym zainteresowaniem odwiedzających muzeum.

**„Licencja na sztukę. Regionalne
zderzenia estetyczne”**

5-21 października 2018

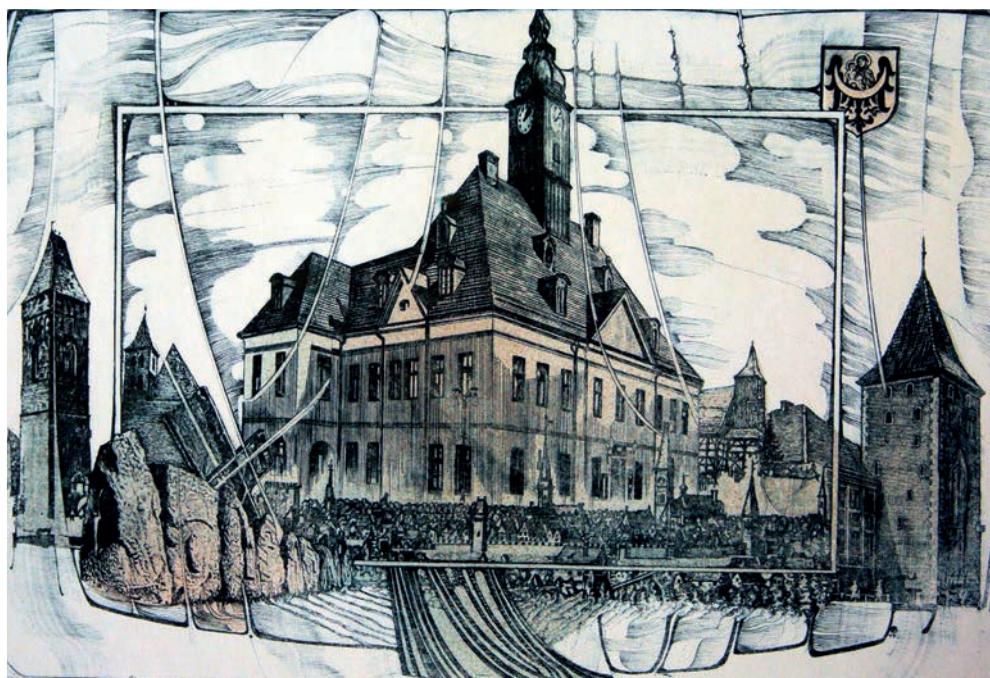
Zaprezentowana wystawa stanowiła część projektu realizowanego przez Galerię Sztuki w Legnicy. Jego celem było upowszechnianie wiedzy o sztuce oraz ułatwienie dostępu do kultury mieszkańcom małych miejscowości. Na wystawie można było obejrzeć dzieła uznanych polskich artystów ze zbiorów legnickiej galerii, które powstały na przestrzeni ostatnich 40 lat. W gronie autorów znalazła się grupa twórców związanych z Zagłębiem Miedziowym oraz tacy malarze jak np. niedawno zmarły Edward Dwurnik, Krzysztof Skarbek czy Piotr Błazejewski. Dzięki przedstawionym na wystawie pracom widz miał okazję zapoznać się z twórczością artystów z regionu oraz z najważniejszymi tendencjami i kierunkami współczesnej sztuki polskiej od lat 70.

„Duch miasta” Pavel Hlavaty
26 października – 3 grudnia 2018

Kolejna zaprezentowana w Galerii Ratuszowej wystawa przedstawiała prace znanego na całym świecie grafika Pavla Hlavatego. Artysta stosując szlachetne techniki grafiki warsztatowej jak akwaforta i sucha igła, w specyficznym dla siebie stylu zobrazował polskie oraz europejskie miasta. Ukazując charakterystyczne miejsca portretowanych miejscowości, wkomponował w nie mnóstwo tajemniczych i intrygujących postaci, dla których czas i przestrzeń nie mają znaczenia. Prace Hlavatego prezentowane były na wielu wystawach zarówno zbiorowych, jak i indywidualnych, których miał ponad 100. Za swoją twórczość artysta otrzymał ponad 50 międzynarodowych nagród.

Promocje 2018

28. Ogólnopolski Przegląd Malarstwa Młodych

5-30 grudnia 2018

Od dwudziestu ośmiu lat Galeria Sztuki w Legnicy organizuje Ogólnopolski Przegląd Malarstwa Młodych PROMOCJE. Konkurs kierowany jest do absolwentów rodzimych wyższych uczelni plastycznych, którzy otrzymali dyplom w pracowni malarstwa. PROMOCJE są okazją do prezentacji i dokumentacji twórczych poszukiwań najmłodszego pokolenia malarzy. Ułatwiają także młodym twórcom start w dojrzałe życie artystyczne. W Galerii Ratuszowej można było obejrzeć prace dwudziestu siedmiu młodych artystów, którzy zakwalifikowali się do udziału w konkursie.

Wystawy plenerowe

Wystawy plenerowe od kilku lat są stałą formą prezentacji tematycznych w przestrzeni miejskiej. W 2018 roku zrealizowane zostały wystawy nawiązujące do 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Przedstawiały miasto Lubin na archiwalnych i współczesnych fotografiach, dokumentowały wydarzenia kulturalne oraz kształtowały postawę patriotyczną wśród lokalnej społeczności. Wystawy zrealizowane zostały we współpracy z innymi instytucjami oraz twórcami bądź są wynikiem samodzielnej pracy Muzeum Historycznego w Lubinie oraz Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

„Polska 1918-2018”

3 lutego – 28 marca

Wystawa dokumentowała społeczne i gospodarcze przemiany Polski na przestrzeni ostatnich stu lat. Zasadniczą część wystawy tworzyły fotografie autorstwa Krzysztofa Raczkowiaka ukazujące wydarzenia związane z najnowszą historią Lubina.

„Drogi ku Niepodległości”

8 kwietnia – 31 września

Ekspozycja składała się z 30 plansz prezentujących różne, niezwykle ważne dla historii narodu polskiego wydarzenia jak np.: traktaty rozbiorowe, uchwalenie Konstytucji 3 Maja czy narodziny Wojska Polskiego.

**„Weterani Niepodległości 1918-2018”
24 kwietnia – 11 maja**

Wystawę tworzyło 30 plansz przedstawiających bohaterów – żołnierzy, którzy brali udział zarówno w misjach pokojowych, jak i wojskowych na całym świecie, począwszy od 1918 do 2018 roku.

**„Miasto Lubin w latach 70. XX wieku”
4 września – 31 października**

Ekspozycja przedstawiała zdjęcia ulic lubińskich w latach 70. ubiegłego wieku. Były to czarno-białe fotografie autorstwa Krzysztofa Raczkowiaka.

„Wielki Koncert Wolności”

5 września – 31 grudnia

Wystawa prezentowała fotografie z Wielkiego Koncertu Wolności, który odbył się 31 sierpnia 2018 roku na rynku w Lubinie z okazji 36. rocznicy Zbrodni Lubińskiej i stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

„Podniebna Fotografia”

/ Tomasz Foryś

10 czerwca – 22 sierpnia

Wystawa przedstawiała zdjęcia powstałe w trakcie lotów tandemowych nad Lubinem, które odbywają się regularnie już od 2016 r. Ekspozycja prezentowana była na terenie parku Wrocławskiego – Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie.

**„Po Nici Światła, Część 2”
Wystawa Plenerowa Instytutu
Pamięci Narodowej
26 lutego – 11 marca**

Organizatorami wystawy przygotowanej przez Instytut Pamięci Narodowej były Stowarzyszenie Lubin 2006 oraz Muzeum Historyczne w Lubinie. Instalacja autorstwa znanej scenografki Małgorzaty Grabowskiej-Kozery przygotowana została z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych i składały się nianą sylwetki 96 bohaterów polskiego podziemia niepodległościowego.

Wydarzenia i imprezy

Wielki debiut, czyli Noc Muzeów

Muzeum Historyczne w Lubinie ma za sobą prawdziwy chrzest. Podczas Nocy Muzeów wystawy w ratuszu obejrzało kilka tysięcy lubinian. Trzeba przyznać, że choć spodziewaliśmy się dużego zainteresowania nowo otwartą placówką, frekwencja przeszła nasze najśmielsze oczekiwania.

Sobota, 19 maja 2018 roku przejdzie do historii lubińskiego Muzeum Historycznego jako bardzo udany debiut. Zaledwie dwa dni po otwarciu najmłodsza instytucja kultury w mieście przyłączyła się do wielkiej ogólnoeuropejskiej akcji pn. Noc Muzeów. W ramach tej imprezy od godziny 16 do 22 lubinianie i goście spoza miasta mieli okazję zwiedzić wystawy, wziąć udział w warsztatach, posłuchać muzyki, obejrzeć stare filmy i zobaczyć inscenizacje przygotowane przez grupę rekonstrukcyjną. Przy okazji Nocy Muzeów mieszkańcy mogli też obejrzeć zazwyczaj zamknięte dla zwiedzających: gabinet Prezydenta Miasta Lubina Roberta Raczyńskiego oraz salę, w której odbywają się sesje rady miejskiej.

W ratuszu gości witali pracownicy muzeum ubrani w stylowe stroje, podkreślające historyczny charakter miejsca. Na przychodzących czekali przewodnicy, którzy oprowadzali kilkunastoosobowe, a w czasie największej frekwencji nawet 30-osobowe grupy, prezentując im wystawy stałe, czasowe oraz otwarte tylko tego dnia do zwiedzania sale magistratu. Oczekującym na oprowadzenie czas umilali muzycy, a także mim oraz aktorzy. Na wystawach można było spotkać postacie z różnych epok: rycerza, średniowiecznego skrybę, być może był nim sam Mikołaj Pruzio, a także modelowe górnicze małżeństwo z lat 70. Od czasu do czasu w ratuszu snuli się również zagubieni na polach bitew Wielkiej Wojny żołnierze i sanitariuszki.

Były też dodatkowe atrakcje zarówno w ratuszu, jak i na rynku: warsztaty plastyczne, działania parateatralne, lekcje historii, emisje archiwalnych filmów o Lubinie oraz Kroniki Filmowej, występy muzyczne, w tym koncerty zespołów The Liverpool i Czerwie. Grupa Czerwie wykonała muzykę na żywo do niemych filmów z lat 20. XX wieku „Kult Ciała” i „Charlie Żołnierzem”.

Historyczną atmosferę tworzyła grupa rekonstrukcyjna. Były inscenizacje historyczne oraz prezentacja zabytkowej i współczesnej broni. Wszystkiego można było dotknąć i dokładnie obejrzeć.

Lubinianie nie zawiedli, przychodzili sami i ze znajomymi, parami i całymi rodzinami; zwiedzali, wspominali, opowiadali o swoich wrażeniach, ale także o tym, jak trafili do Lubina, jak tutaj potoczyły się ich losy związane z górnictwem czy rozbudową miasta.

I Lubiński Złot Samochodów Zabytkowych

W sobotę, 15 września 2018 roku na lubińskim rynku zaparkowało kilkadziesiąt klasycznych pojazdów, które wzięły udział w I Lubińskim Zlocie Samochodów Zabytkowych zorganizowanym przez miejscowe muzeum.

Motoryzacja nieprzypadkowo zajmuje ważne miejsce na wystawie Muzeum Historycznego w Lubinie poświęconej życiu codziennemu po II wojnie światowej (będący jej częścią pomarańczowy „maluch” stał się jednym z symboli tego miejsca i obiektem, przy którym najczęściej fotografują się zwiedzający). W latach 50. i 60. XX w., kiedy w zachodniej Europie miał miejsce prawdziwy motoryzacyjny boom, większość Polaków mogła tylko pomarzyć o własnych czterech kółkach. Dopiero uruchomienie produkcji polskiego Fiata 126p w 1973 r. sprawiło, że perspektywa posiadania własnego samochodu stała się bardziej realna. W Zagłębiu Miedziowym, gdzie zarobki były stosunkowo wysokie i gdzie władza szczególnie dbała o dostępność towarów, w tym także i talonów na samochody, ich liczba w przeliczeniu na mieszkańców w latach 80. XX w. była jedną z najwyższych w Polsce. Królujące wówczas na lubińskich ulicach duże i małe fiaty, škody czy trabanty dziś najczęściej można spotkać na coraz liczniejszych zlotach pojazdów zabytkowych.

Tego rodzaju imprezy dotychczas w Lubinie nie było, ale zainteresowanie I Lubińskim Zlotem Samochodów Zabytkowych dowodzi, że pomysł jego zorganizowania to strzał w dziesiątkę. Liczba zabytkowych pojazdów, które przybyły na rynek w Lubinie 15 września 2018 r., przerosła oczekiwania organizatorów. Największą grupę stanowiły samochody wyprodukowane w czasach PRL-u i innych państwach socjalistycznych. Prym wiodły małe fiaty w różnych wersjach. Samochód ten, do niedawna tak jeszcze popularny na naszych drogach, dziś jest pełnoprawnym klasykiem, który wywołuje uśmiech zarówno u starszych, którzy posiadali kiedyś własnego „malucha”, jak i młodszych, dla których czasy jego świetności to prawdziwa „prehistoria”.

Na lubińskim zlocie pojawił się także przodek Fiata 126, czyli model 500 – załoga pięknego, błękitnego egzemplarza przyjechała aż z nad morza. Licznie reprezentowany był także inny produkt rodzimej motoryzacji – polonez, który ma w Lubinie wielu sympatyków. Nie zabrakło także dużego fiata, nysy oraz królowej polskich szos – syreny.

Motoryzację czechosłowacką reprezentowały w Lubinie dwie pięknie odnowione škody – model 440 oraz Octavia. Spod lubińskiego Osieka przyjechał zachowany w oryginalnym stanie, będący od lat w posiadaniu jednej rodziny, Wartburg 353W. Autentyczność tego samochodu doceniła publiczność, wybierając go najładniejszym pojazdem zlotu. Wielkie zainteresowanie wzbudził też powstały na bazie wartburga dostawczy barkas, który brał udział w tegorocznej edycji Złombole.

Nie mniej ciekawa była plejada pojazdów zza drugiej strony „żelaznej kurtyny”. Dominowały mercedesy, ale nie zabrakło rzadkich i unikatowych samochodów, jak Borgward Isabella Coupé. Miłośnik samochodów tej zapomnianej dziś niemieckiej marki przywiózł na lubiński rynek aż dwa egzemplarze – jeden oczekujący na renowację, drugi w jej trakcie. Innym unikatowym samochodem, który można było podziwiać, był Lotus Eclat. Klasycznych samochodów tej marki nie ma w Polsce wiele, tym bardziej cieszy fakt, że jeden z nich znajduje się w Lubinie. Nie zabrakło także prawdziwego angielskiego roadstera – Triumph Spitfire’a (taki sam egzemplarz wystąpił w filmie „Nie lubię poniedziałku”) oraz dostojnego Jaguara XJ6. Nie zawiedli miłośnicy amerykańskiej motoryzacji, prezentując lubinianom swoje „krążowniki szos” – ośmiolitrowy cadillac był bez wątpienia rekordzistą zlotu pod względem zarówno pojemności silnika, jak i rozmiarów nadwozia.

Łącznie w I Lubieńskim Zlocie Samochodów Zabytkowych wzięło udział ponad 70 pojazdów (w tym także kilka motocykli). Dopisali właściciele klasyków, dopisała także publiczność, która licznie tego dnia odwiedziła lubiński rynek. Na ustawionej na tę okoliczność scenie grał zespół Szczypta E-mollu, a właściciele klasyków opowiadali o swoich samochodach. Impreza zwieńczona została przejazdem przez miasto. Wszystko wskazuje na to, że pierwsza edycja imprezy nie będzie ostatnią i we wrześniu 2019 roku wokół Muzeum Historycznego w Lubinie ponownie spotkają się miłośnicy zabytkowej motoryzacji.

Koncertowe letnie piątki

Impreza pod nazwą „Piątkowe Granie – Wakacyjna Scena Prezentacji Muzycznych” już na stałe wpisała się do kalendarza lubińskich imprez kulturalnych. Cykliczne letnie koncerty cieszą się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród muzyków, jak i publiczności. Dla artystów, zwłaszcza tych, którzy od niedawna występują na lokalnej scenie, występy w ramach imprezy dobrze już znanej w mieście i okolicach, są okazją do pokazania się szerszemu gronu słuchaczy. Jest też świetnym sprawdzianem, bo publiczność wybiera grupę, która najbardziej przypadła jej do gustu. Zasady są proste – zespół, który zdobywa najwięcej pozytywnych głosów, wygrywa kolejny koncert na zakończenie plenerowego sezonu muzycznego lub podczas festiwalu muzycznego organizowanego w Lubinie.

W ubiegłym roku podczas Piątkowego Grania jako pierwsza zagrała Tercja Mała. W kolejnych tygodniach wystąpili: Agata Gołemberska & Krzysztof Gumienny, Alther Ego, Fixup, The Less, ATS, Tamp, The Mohers, Universe Reset. Konkurs wygrała grupa Tamp, zdobywając 173 głosy.

Koncerty odbywały się w piątki o godz. 20 w Gospodzie Zamkowej w Lubinie. Organizatorem konkursu dla zespołów muzycznych „Piątkowe Granie – Wakacyjna Scena Prezentacji Muzycznych” co roku jest Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie.

Dni Lubina – kolorowo, sportowo, muzycznie...

Piękna pogoda, soczysta, żywa zieleń – to sceneria Dni Lubina 2018. Ubiegłoroczne święto miasta było wyjątkowo atrakcyjne, kolorowe, aktywne i smakowite. A wszystko okraszone solidną porcją dobrej muzyki w wykonaniu takich gwiazd jak: Natalia Nykiel, Sławomir czy Kortez.

W ostatni dzień roku szkolnego, w piątek, 22 czerwca 2018 lubinianie spotkali się na błoniach. Tym razem przywitani wakacje wyjątkowo radośnie i kolorowo. Tego dnia tereny zielone mieniły się prawdziwą feerią barw, a to dlatego, że po raz pierwszy do naszego miasta zawitało święto kolorów, czyli Holi Festiwal Poland. Zabawa polegała na posypywaniu się kolorowymi proszkami. Barwne szaleństwo to był dopiero początek. Na błoniach znalazło się wszystko, czego potrzeba do dobrej zabawy: smaczne jedzenie i napoje w miasteczku cateringowym, mnóstwo atrakcji w wesołym miasteczku i oczywiście rewelacyjne koncerty pod gołym niebem. W piątek na scenie pojawili się GrubSon, Sławomir, Natalia Nykiel i DJ Alex.

W sobotę, 23 czerwca na lubinian i gości znów czekało mnóstwo atrakcji. Organizatorzy przygotowali także strefę dziecka, czyli miejsce, gdzie zarówno najmłodsze maluchy, jak i te nieco starsze mogły wziąć udział w warsztatach, zajęciach plastycznych, konkursach i zabawach. Strefa dziecka to miejsce, do którego nuda nie miała wstępu. Pod względem muzycznym zapanowały tego dnia rockowe klimaty. Jako pierwszy wystąpił zespół Marcus Aren, zwycięzca Piątkowego Grania 2017. Z rockowych brzmień do funku i muzyki punkowej przeniosła nas grupa Łąki Łan. Następnie na scenie Dni Lubina zagrał zespół Video. Gwiazdą wieczoru, która oczarowała publiczność, był Kortez.

Niedziela (24 czerwca) to od kilku lat na Dniach Lubina dzień rodzinny. Na najmłodszych czekała strefa dziecka, na wszystkich natomiast miasteczko cateringowe, wesołe miasteczko i Fit Zone, czyli Lubińska Strefa Sportu. Lubinianie kochają sport. Aktywność fizyczna i zdrowy styl życia są w tym mieście coraz bardziej modne. Nie mogło więc zabraknąć sportowych klimatów podczas święta miasta w samym środku lata. Muzycznie niedziela upłynęła w klimatach folkowo-patriotycznych. Na scenie wystąpiły zespoły ludowe – zwycięzcy Przeglądu Zespołów Folklorystycznych Powiatu Lubińskiego. Gwiazdą wieczoru, która połączyła kilka pokoleń, była Majka Jeżowska.

Tysiące miłośników kwiatów na lubińskich błoniach

VI Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin, który odbył się 1 i 2 maja 2018 roku, przyciągnął na błonia rekordową liczbę gości. Tylko pierwszego dnia kwiatową giełdę odwiedziło ponad 12 tysięcy osób. Jak co roku na ogrodnicze zakupy i warsztaty wybrali się nie tylko mieszkańcy miasta. Przybyło też mnóstwo działkowiczów i amatorów ogrodnictwa z okolicznych miejscowości. Lubińskie błonia zamieniły się w wielkie centrum ogrodnicze.

Było wszystko, czego potrzebują miłośnicy roślin – szkółki ozdobnych drzew i krzewów, magazyn z sadzonkami, rozsadami, szczepkami oraz wszelkie akcesoria przydatne na działce, jak i w przydomowym lub balkonowym ogródku. Okazja do zaopatrzenia się zarówno w kwiaty, trawy, byliny, drzewka oraz krzewy ozdobne, jak i owocowe to nie jedyny powód, by odwiedzić Festiwal. Na stałych bywalców i ogrodniczych nowicjuszy czekała też cała gama warsztatów i prelekcji, w tym te prowadzone przez znanego z telewizji eksperta od ogrodnictwa Witolda Czuksanowa. Autor programów telewizyjnych, książek i artykułów poradniczych, zamieszczanych w internecie i fachowych czasopismach, po raz kolejny poprowadził w Lubinie akcję „Polska w Kwiatach”. Zabawy i konkursy były okazją do przemykania wiedzy ogrodniczej i szerzenia zainteresowania uprawą kwiatów i roślin. Wielu lubinian poczuło się zachęconych do założenia własnego ogródka, tym bardziej że jedna z prelekcji Czuksanowa poświęcona była roślinom, które przetrwają, mając nawet najbardziej zapominalskich właścicieli. W czterech halach warsztatowych przez całe dni odbywały się bezpłatne zajęcia prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę instruktorów. Podczas warsztatów uczestnicy wykonywali m.in. kwiaty z filcu, przestrzenne kwiaty na tkaninie czy kompozycje w szkle. Był także blok zajęć artystycznych skierowany do najmłodszych adeptów sztuki ogrodniczej, którzy mogli wykonać m.in. warzywne zwierzęta.

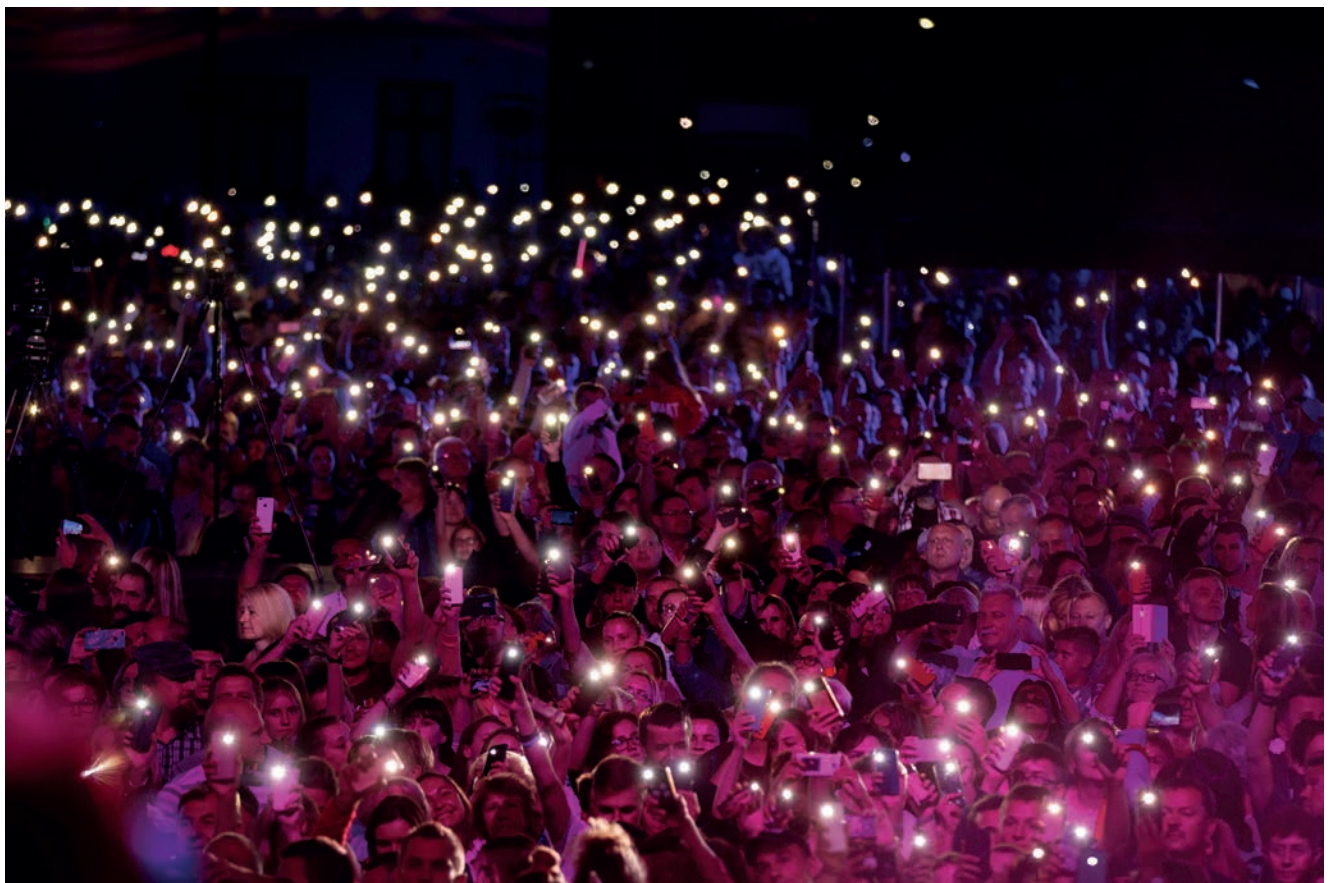
VI Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin tradycyjnie połączony był z majówką. Na scenie wystąpiły lubińskie zespoły z koncertem zatytułowanym „Muzyka Niepodległa” oraz odbył się Przegląd Zespołów Folklorystycznych Powiatu Lubińskiego.

Wielki Koncert Wolności

Wyjątkowy, niepowtarzalny i niezwykle widowiskowy. W piątek, 31 sierpnia 2018 roku na lubińskim rynku odbył się Wielki Koncert Wolności z okazji 36. rocznicy Zbrodni Lubieńskiej i 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Na potężnej scenie wystąpili: Kayah, Ania Karwan, Krzysztof Cugowski i Kamil Bednarek oraz 100-osobowa Orkiestra Dziubek Band. Można było usłyszeć m.in. takie znane szlagiery jak: „Testosteron”, „The wall” z repertuaru Pink Floyd, „W życiu piękne są tylko chwile”, nie zabrakło również pieśni patriotycznych „O mój rozmarynie”, „My, pierwsza brygada” czy „Rozkwitały pąki białych róż”. Wraz z artystami utwory śpiewało kilka tysięcy osób. Uroczystą muzyczną rozpoczęła i zakończyła specjalnie skomponowany i napisany na tę okazję Hymn Lubina. Na zakończenie Wielkiego Koncertu Wolności fasada ratusza zamieniła się w multimedialną księgę historii. Wielki zegar odliczał czas od 1918 roku, przypominając najważniejsze wydarzenia w historii Polski i Lubina. Nie zabrakło także pokazu laserów z użyciem wody, ognia i światła. Kulminacją koncertu był pokaz sztucznych ogni.

Wydarzenie przyciągnęło na lubiński rynek mnóstwo ludzi. Trudno było się przecisnąć – również poza ogrodzony teren. I choć chwilami padał deszcz, nikogo nie zdołał przegonić. Część publiczności mogła się schronić pod pamiątkowymi parasolami, które przygotowane zostały specjalnie na okazję Wielkiego Koncertu Wolności. Przedsięwzięcie można było również obejrzeć na ekranie LED. Głównym organizatorem Koncertu było miasto Lubin przy współpracy z Regionalnym Centrum Sportowym, Centrum Kultury „MUZA”, Ośrodkiem Kultury „Wzgórze Zamkowe” oraz Muzeum Historycznym w Lubinie.

Rocznik muzealny `18

Muzeum Historyczne w Lubinie

Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie – zeszyt 1

Dyrektor:

dr Marek Zawadka

Teksty:

Małgorzata Biadala („Tysiące miłośników kwiatów na lubińskich błoniach”, „Uniwersytet Senioralny – rękodzieło artystyczne”), **Piotr Bieruta** („Zabytkowe miejsca funkcjonowania Muzeum historycznego i Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”, „Rewitalizacja parku Leśnego”, „Plenerowe ekspozycje”, „Infopunkt – furtka do muzeum”, „Muzeum Historyczne w Lubinie – najlepsze na Dolnym Śląsku”, „Edukacja w Muzeum”, „Ratuszowe ekspozycje stałe”), **Agata Grzebińska** („Stulecie? To widać!”, „77 historyków rozmawiało o gospodarce”, „A jednak kolej!”, „Muzeum i Wzgórze publikują...”, „Wielki debiut, czyli Noc Muzeów”, „Koncertowe letnie piątki”, „Dni Lubina – kolorowo, sportowo, muzycznie...”), **Justyna Karlińska** („Muzealna wyobraźnia”, „Spotkania z historią regionalną”, „Projekt Polska 1918-2018 – muzealne warsztaty plastyczne i lekcje historii”, „Galeria Ratuszowa”, **Piotr Sroka** („I Lubiński Złot Samochodów Zabytkowych”), **Kamila Tworek** („Okazjonalne akcje warsztatowe”, „Projekty współfinansowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowe Centrum Kultury”, „Działalność wystawiennicza Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”, „Wystawy plenerowe”), **Marek Zawadka** („Wstęp”, „Wielka Wojna”), <https://www.legnica.fm/wiadomosci/wiadomosci-fakty/17-fakty-lubin/23275-wielki-koncert-wolnosci-2> („Wielki Koncert Wolności”).

Fotografie:

Piotr Bieruta, Magdalena Chabasińska, Marta Czerniawska, Tomasz Folta, Kamila Tworek

Redakcja i korekta:

Agata Grzebińska, Justyna Karlińska, Emilia Polewczyk

Projekt graficzny i skład:

Łucja Waraszko, Kamila Tworek

Wydawca:

Muzeum Historyczne w Lubinie

ul. M. Pruzi 7, 9, 59-300 Lubin

ISBN: 978-83-948920-1-2

Lubin 2019

Muzeum Historyczne w Lubinie

@muzeum.lubin

/MuzeumLubin/

76 754 45 00

sekretariat@muzeum.lubin.pl

Muzeum Historyczne w Lubinie

ISBN: 978-83-948920-1-2